Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-167645-p0001-4

S. a 191

[illegible]

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-167645-p0002-0

S. a. 191

[illegible]

Dominus

[illegible] qui pro [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] misericordia [illegible] Dominus [illegible] dominus

[illegible] [illegible] dominus [illegible]
Dominus [illegible] [illegible]
[illegible] est [illegible] scriptura [illegible]
[illegible] dominus [illegible]

[illegible] aut [illegible] aut [illegible] esse [illegible] est
[illegible]
aut [illegible] aut [illegible]
[illegible] dominus [illegible] dixit ad me [illegible] dominus
[illegible]

Theologie
M II. 625

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-167645-p0004-1

Joannes Kunsman donavit hoc Gaspari messerschmidt 6 ... 8 ... 1562

Juuencus Hispanus Presbyter immensam Euangelice legis maiestatem Heroicis versibus concludens.

Franciscus Petrarcha in Bucolicoꝝ suoꝝ Egloga decima que Laurea occidens inscribitur.

Tum pinea late
Sylua virens dulcesqꝫ olee : gremioqꝫ decoꝝ
Clara fouens roseo puerum stat limine virgo/
Hec matrona fuit hortis que lecta remotis
Vimineis calathis templo aurea poma sacrauit/
Mira loquar supraqꝫ fidem sed carmina vidi
Hic hominis pariterqꝫ aquile bouis atqꝫ leonis
Hispanū nostra modulantem voce Juuencum.

Gaspar messerschmidt meus possessor

Commendatio Juvenci et Operum eius.

¶ Diuus Hieronymus de illustribus viris.

Juuencus nobilissimi generis Hyspanus: presbyter: quatuor Euangelia hexametris versib⁹ ad verbū pene transferens quatuor libros composuit. et nonnulla eodem metro ad sacramentorū ordinem ptinentia / floruit sub Constantino principe.

¶ Idem in Epistola ad magnū vrbis Oratorem.

Juuencus presbyter sub Constantino historiā domini saluatoris versibus explicauit: nec ptimuit Euangelij maiestatem sub metri leges mittere.

¶ Item super Matheum.

Pulcherrime numerū sacramenta Juuencus p̄sbyter vno versiculo comp̄hendit/Aurum/thus/mirrham/regiq; hominiq; deoq; Dona ferunt.

¶ Baptista Mantuanus.

Volo ante istorū oculos Juuencum hispanū statuere / quem inter illustres viros et in doctissimorū Christianorū cathalago/Hieronym⁹ enumerat vt accidat eis quod a Persio dicitur/Virtutem videant intabescantq; relicta/Prodite o zoili nostri videte virū sacris initiatū mysterijs/Lauro coronatū musis vndiq; cinctum/lyram tenentem/currite ad rarū hoc et grande spectaculū/sed cauete ne repente culpetis/laudatur a Hieronymo/hic igitur immensam Euangelice legis maiestatem versibus includit heroicis.

Incipit Prologus Juuenci pre-sbyteri in quattuor Euangelia dominica: ab eodem herametro heroico condita.

Immortale nihil mundi compage tenetur:
Nō orbis/nō regna hominū/nō aurea Roma
Nā statuit genitor rerum/irreuocabile tpus
Quo cunctum torrens rapiet flamma vltima mundum
Sed tamen innumeros homines sublimia facta
Et virtutis honos in tempora longa frequentant/
Accumulant quorum famam laudesq; poete
Hos celsi cantus Smyrne de fonte fluentes
Illos Minciade celebrat dulcedo Maronis
Nec minor ipsorum discurrit gloria vatum
Que manet eterne similis dum secla volabunt
Et vertigo poli terras atq; aequora circum:
Ethera sydereum: iusto moderamine voluet/
O si tam longam meruerunt carmina famam
Que veterum gestis hominum mendatia nectunt:
Nobis certa fides/eterne in secula laudis
Immortale decus tribuet: meritumq; rependet/
Nam mihi carmen erunt Christi vitalia gesta:
Diuinum in populos falsi sine crimine donum/
Nec metus vt mundi rapiant incendia secum
Hoc opus hoc etenim forsan me subtrahet igni
Tunc quum flammiuoma descendet nube chorușcans
Judex altithroni genitoris gloria Christus/
Ergo age sanctificus assit mihi carminis autor
Spiritus: et puro mentem riget amne canentis
Dulcis Jordanis: vt Christo digna loquamur.

Juuenci Hispani p̄sbyteri quatuor Euangelia Christi Hexametris versib⁹ transferentis/Liber primus.

De sanctis parentib⁹ Joannis baptiste: et de ipius p̄cursoris dn̄i cōceptōe. Luce.j.

r Ex fuit Herodes Judea in gente cruentus:
Sub quo seruator iusti templiq₃ sacerdos
Zacharias/vicibus cui templum cura tueri/
Digesto instabat lectorum ex ordine vatum/
Cuius inherebat thalamis dignissima coniunx/
Cura iis ambobus parilis/moderaminis equi
Ambos anneros legis praecepta tenebant.
Nec fuit iis soboles iam tunc vergentibus annis
Gratius vt donum iam desperantibus esset/
Sed cū sorte adytis arisq₃ inferret odores/ j. palip.24
Zacharias/visus coelo descendere aperto
Nuncius/et soli iussus perferre loquelas/
(Cetera nam foribus plebes astrata) rogabat/
Quid tibi terribilis concussit corda pauore
Visus? tum laeti sermonis munere placat/
Jam me propitius rerum pater vnicus: alto
E coeli solio tibi nunc in verba venire
Precipit: et chara tibi mox de coniuge natum
Promittit: grandis rerum cui gloria restat/
Plurima qui populis nascendo gaudia queret
Sobrius eternum: clausum quem spiritus ipsis
Visceribus matris/complebit numine claro/
Istius hic populi partem magnamq₃ docendo
Ad verum conuertet iter: dominumq₃ deumq₃
Continuo primus noscet/plaebemq₃ vocabit/

Carminũ euãgelicorũ Liber .i.

Nomine Joannem quem tu vocitare memento.
Illi confusa respondet mente sacerdos.
Emula promissis obsistit talibus etas.
Nec senibus soboles poterit contingere fessis.
Quam deus auertens / primeuo in flore negauit.
Hec trepidans vates / cui talia nuncius infert
Si tibi mortalis sobolem promitteret vllus /
Ad desperandum forsan cunctatio mentis
Debuerat tardis herens insistere verbis.
Nunc ego quem dominus coeli terreqꝫ repertor:
Ante suos vultus voluit parere ministrum:
Auribus ingratis hominis visuqꝫ receptus
Summi iussa dei non contemnenda peregi.
Quare promissis manet irreuocabile donum
Sed tibi claudetur rapide vox nuncia mentis:
Donec cuncta dei firmentur munera vobis /
Hec ait. et subito tenues se misit in auras.
¶ Interea populus miracula longa trahebat
Quid tantum in templo vellet cessare sacerdos?
Egressus trepide: numen vidisse supernum
Nutibus edocuit / misere et dispendia vocis /
Inde domum remeat completo ex ordine vates.
Offitio: amissamqꝫ leuant promissa loquelam
Nec dilata diu venerunt munera prolis.
Anxia sed ventris celabat gaudia coniunx
Donec quinqꝫ cauam complerent lumina lunam.

Annunciatio Marie Luce i.

Unc maiora dehinc idem mandata minister
Detulit: ad Marie demissus virginis aures

Hec desponsa suo per tempora certa propinquo
Abdita virgineis castae pubescere tectis
Et seruare diem / iussis permissa parentum
Ad quam tranquillum sermonem nuncius infert
Salue progeniem terris paritura salubrem
Desine conspectu mentem turbare verendo
Nam tua concipient coelesti viscera iussu
Natum: quem regnare deus per secula cuncta
Et propriam credi sobolem gaudetque iubetque
Huic vbi sub lucem dederis sit nomen Jesus:
¶ Ad quem virgo dehinc: pauido sic incipit ore:
Nullos conceptus fieri sine coniuge dicunt
Vnde igitur sobolem mihi nunc sperabo venire?
Nuncius hec contra celeri sermone profatur.
Virtus celsa dei circumuolitabit obumbrans
Spiritus et veniet purus: lectissima virgo /
Ac tibi mox puerum casto sermone iubebit
Magnificum gigni: populis: quem credere sanctum
Supremique dei natum vocitare necesse est.
Sic cognata tibi: sterilis que credita cunctis
Zacharie coniunx mortali germine nuper
Euo defessis auxit miracula membris.
Sextus adest mensis: parent sic omnia iussis.
Virgo dehinc: domino famulam nunc ecce iubenti
Vt tua verba sonant cernis seruire paratam /
Nuncius abscedens vacuis se condidit auris.

Visitatio beate Marie Luce .i.

Illa dehinc rapidis Judeam passibus vrbem
Zacharieque domũ penetrat grauidãque salutat

Carminū euāgelicorū Liber .i.

Elizabeth: clause cui protinus anxia prolis
Membraqꝫ vteri gremio motu maiore resultant
Et simul exiluit mater concussa tremore
Diuine vocis completa afflamine sancto
Et magnum clamans foelix o femina salue
Felicem gestans vteri sinuamine fetum.
Vnde meam tanto voluit deus equus honore
Illustrare domum quam mater numinis alti
Viseret? Ecce meo gaudens in viscere proles
Exultat Marie quum prima affamina sensit.
Felix que confisa fidem mox affore verbo /
Quod deus ad famulam (magnum dignando) locutus
¶ Illa trahens animum per gaudia multa pudore
Suppresso: vocis pauitantia dicta volutat
Magnificas laudes animus: gratesqꝫ celebrat
Immenso domino: mundi vix gaudia tota
Ipsum te caperent q̃ me dignatus in altum
Erigere ex humili: Celsam cunctisqꝫ beatam
Gentibus et seclis voluit deus equus haberi.
Sustulit ecce thronum seuis: fregitqꝫ superbos
Immensis humiles opibus ditauit egentes.
Tunc illic mansit ternos ex ordine menses
Ad propriamqꝫ domum repedat iam certa futuri.

Natiuitas sancti Joannis Baptiste. Luce .j.

Amqꝫ aderat tempus: quo sarcina deserat aluū
i Elizabeth: liquidas soluēda in luminis auras
Ad partus fama tantos collecta cucurrit
Turba propinquorum: per gaudia mira frequentes

Concelebrant: nomenqȝ iubent genitoris habere.
Abnuit hoc genitrix / sed Joannes vocitetur
Ingeminat: placuit muti tunc iussa parentis
Consulere: inscripto rogitantqȝ edicere nomen.
Sed promira fides: tabulis quum scribere tentat
Implicitam soluit per verba sonantia linguam.
Mox etiam assuetam penetrant spiracula mentem.
Completusqȝ canit venturi conscia dicta /
Concelebrent cuncti laudes gratesqȝ frequentent
Astrorum et terre pontiqȝ hominumqȝ parenti
Visere qui voluit propriamqȝ absoluere plebem
En beat antiquam gentem / cornuqȝ salutis
Erecto. indulget dauidis origine lumen
Hoc est quod prisci cecinere ex ordine vates:
Hec est illa salus que nos ex hostibus atris
Eripit vt iuste iusto seruire queamus.
Et tu parue puer sanctus dignusqȝ propheta
Diceris: dominum mox progrediere viando /
Illius et populum duces per lumen apertum /
Errorem per te spernent / mortisqȝ tenebras
Abrumpent omnes tua qui precepta sequentur.
¶ Exhinc secretis in vallibus abdita semper
Vita fuit puero: donec poscentibus annis
Vatis ad offitium / pleno pubesceret euo.

Joseph cogitat dimittere Mariam. Mathei .i.

Interea Marie sponso miracula mentem
Sollicitant. manifesta vteri ꝙ pondera vidit
Et secum voluit qua nam ratione propinquae

Dedecus oppressum celet/thalamosqz recuset
Talia tractanti torpescunt membra sopore
Mox stertente: dei vox est audita monentis
Tu sponsam capias/vacat omni pactio fraude
Spiritus impleuit sancto cui viscera fetu/
Hanc cecinit vates venturam ex virgine prolem
Nobiscum deus est cui nomen protinus ille
Hec praecepta sequens: seruat sponsalia pacta.

De natiuitate saluatoris nostri.

Luce .ij.

Ed cum forte nouus capitum discussio census
Caesareqz Augusto iussus per plurima scribi:
Describebatur Syriae: quam iure regebat
Cyrinus proprij cui tota per oppida fines
Addebant populi: vires nomenqz genusqz/
Vrbs est Judeae Bethleem: dauida canorum
Quae genuit: generis censum quae iure petebat/
Obtulit hic illum: genus hinc quod vterqz trahebat
Desponsamqz sibi scribens: grauidamqz professus
Hospitium amborum Bethleem sub moenibus vrbis
Augusti fuerant per parua habitacula ruris
Illic virgo nouum completo tempore fetum
Edidit: et leni pannoso tegmine motu
Texit: cui durum cunas praesepe ministrat.

Angelus natiuitatē Christi pastoribus nunciat.

Luce .ij.

c Irca sollicite pecudes custodia noctis
Pastores tenuit vigiles: per pascua laeta:
Ecce dei monitu visus descendere coelo
Nuncius: ac subito terror tremefacta pauore

Juuenci Presbyteri

Prostrauit viridi pastorum corpora terre/
Talis et attonitis coelo vox missa cucurrit/
Ponite terrorem mentis/mea sumite dicta
Pastores: quibus hec ingentia gaudia porto
Nam genitus puer est: Dauidis origine clara
Qui populis lucem mox laetitiamqz propaget
Hoc signum dicam: puerum qz cernere vobis
Jam licet implentem gracili praesepia voce
Talia dicenti iunguntur milia plebis
Coelestis: cunctiqz deum laudantqz rogantqz
Talis et vniti vox agminis aera complet:
Gloria supremum comitetur debita patrem
In terris iustos homines pax digna sequetur/
Et simul ijs dictis: coeli secreta reuisunt
Pastores propere veniunt puerumqz iacentem
Praesepis gremio cernunt post inde sequentes
Dispergunt late celebris vaga semina fame/
Mirantes laudant: laetantes constupuerunt
Omnia nocturnis monitis qz vera recurrant.

Circumcisio domini. Luce. ij.

Viderat octauam lucem puer: ecce recidi
Ad morem legis nomenqz aptare necesse est
Impositumqz illi (monitis coelestibus olim
Quod Marie vox missa deo praecepit) Jesus.

Purificatio Marie. Luce. ij.

Scripserat antiquae Moyses moderamina legis
Inter que: primos prisco de sanguine vatum
Obseruare dedit/fetus offerre sacrandos:
Implumesqz simul ferre ad delubra columbas

Hec vbi per Mariam templo seruata feruntur:
Ecce senex Symeon: dignus comprendere sensu
Coelestes voces: cui quondam prescia rerum
Virtus prodiderat: q̄ carcere corporis egri
Deposito: mortem liber requiem q̄ videret.
Cum primum coeli laudem terre q̄ salutem:
(Omnia queq̄ vatum spondent oracula) Christum
Vidisset templo solennes ferre palumbos.
Isq̄ vbi curuato defessus corpore templum
Iam grauior penetrat monuit quod spiritus auctor/
Ecce simul paruum gremio genitricis Jesum
Ad templum sensit venisse: trementibus vlnis
Accepit puerum: laetus q̄ hec dicta profatur/
Nunc nunc me famulum dominus: nunc liberet arctis
Corporis e vinclis/finem q̄ imponere verbis
Dignetur cum pace suis/en splendida nostros
Lux oculos tua circumstat: radijs q̄ refulget
Quam cunctis hominum lustratis mentibus addet
Israhelitarum cumulate gloria plebis/
Hinc ait/hec quid virgo tibi tam mira videntur?
Hic puer ad casum populis datur: iste renasci
Concedet populis: illi signum esse negabunt
Federis: hi contra celo venisse tenebunt/
Liuor edax faciet: letum vt precurrat amarum/
Atq̄ tuam fulgens animam (mihi crede) machera:
Quo pateant tecti tenebrosa volumina cordis/
Hec ait in Symeone deus: vox ecce prophete
Femineam sancto complet spiramine mentem/
Anna fuit natu grauior q̄ in flore iuuente

Constituit viduam mors immatura mariti/
Hinc fruitur casta charo pro coniuge vita
Continuoqz dei cultu: que numine ducta
Cognouit Christum et simili sermone locuta est
Unde vbi solennem pueri pro nomine legem
Compleuit genitrix et Joseph omnia mirans
Ad patriam laeti repedant: puerumqz reportant.

Magi cum muneribus veniunt.

Mathei.ij.

Gens est eoi phoebo orto proxima regni
Astrorum sollers ortusqz obitusqz notare:
Huius primores nomen tenuere magorum:
Hinc lecti proceres Solymas per longa viarum
Deueniunt/regemqz adeunt/orantqz doceri
Que regio imperio puerum Judea teneret
Jam genitum: sese stelle fulgentis ab ortu
Admonitos venisse viam: quo supplice dextra
Erorum terris venerabile numen adorent:
Territus Herodes: vatum legumqz peritos
Quiqz prophetarum veterum presagia noscunt
Imperio accitos: iubet omnia querere legis/
Quo pateat: que sint genitalia moenia Christo
Omnia venturum spondent quem oracula vatum
Tūc manifestat Betlehem q moenibꝰ illis/ Michee.v.
Progigni maneat: cui sacram ducere plebem
Israelitarum sancta virtute necesse est/
Tunc iubet Herodes Persas pertendere gressum
Inuentumqz sibi puerum monstrare videndum/
Ecce vie medio stellam precurrere cernunt

Carminũ euãgelicorũ Liber .i.

Sulcantem flammis auram : que in culmine summo
Restitit. et pueri lustrata habitacula monstrat
Gaudia magna magis redeunt : sydusqȝ salutant
Et postq̃ȝ puerũ videre sub vbere matris
Deiecti prono texerunt corpore terram :
Submissiqȝ simul : mox mystica munera promunt
Aurum : thus : mirrham : regiqȝ deoqȝ hominiqȝ
Dona ferunt : totam mox horrida somnia noctem
Sollicitant : seuumqȝ iubent vitare tyrannum
Deniqȝ diuersis Herodis callibus aulam
Diffugiunt : patriamqȝ magi rediere latentes.

Joseph ab angelo p visuȝ admonitus : cũ puero et matre eius in Egyptũ fugit : ꝛ infantes occiduntur. Mathei.ij.

Ipsum etiam puerũ monitis celestibus actus
Egyptũ cũ matre simul trãsportat Joseph
At ferus Herodes sibimet succedere credit
Quem callens astris quesisset cura Magorum
Quorum precauto discessu sollicitatus
Crudeli tinxit bethlehemica compita cede
Infantes mandans : teneramqȝ sub vbere plebem
Innocuam in finibus rigido succumbere ferro
Hec etiam cedes olim prescripta manebat
Nã pius hãc vates diuio numie doct⁹ Hie.iij.et xxxi.
Complorat : misere soboles pro funere matres
Horrenda grauiter pulsabant aethera voce
Ast vbi sopitus furor est et seua tyranni :
Infantum roseq feritas saciata cruore :
Extinxisse putat cunctos quos primus et alter
Annus laetiferi miserandus cesserat eui.

Juuenci Presbyteri

Regressio Jesu christi ex egypto.

Mathei. ij.

m Irandis rursus deuinctus membra sopore
Joseph: vrgetur monitis Mariam puerūq;
Egypto ad patriam vectare: vbi Nazara foelix
Olim predictum puero dedit addere nomen
Dixit et alterius quondam prenuncia vatis Osee xi.
Vox instructa deo: veniet veniet mea proles
Egypto ex alta terris lumenq; salusq;
¶ Crescebat rapidis annorum gressibus infans. Lu. ij.
Occurrens euum sapientia preueniebat
Omniaq; in vultu et verbis veneranda micabant.

Jesus inuentus in medio docto-
rum subditus erat Marie et Joseph. Luce ij.

e Tiam bissenos aeui comprenderat annos
Cum pasche ritum seruādo ex more parentes
Ad templum laeti puerum perducere festis
Omnibus annorum vicibus de more solebant.
Ergo aderant pasche pariter: cunctisq; diebus
Festorum impletis: patriam remeare parabant
Tum puer in populo comitis vestigia matris
Deseruit. templiq; libens secreta petiuit
Illum per vicos vrbis: perq; abdita tecta
Perq; vie stratas: per notos: perq; propinquos
Querebat genitrix: sed lux vbi tertia venit
Ad templum propere remeat vatumq; corone
Inuenit insertum: legumq; obscura senili
Tractantem coetu: vix admiratio digna
De pueri verbis senibus fuit: at pia mater
Nate ait amissum lachrymis te quero profusis

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-167645-p0018-9

Maria cum genitore gemens: que causa parentum
Secernit gressu: templiq; in sede retentat?
¶ Ille autem quid me tantum quid queritis? inquit.
An nondum sentis genitrix q iure paternis
Sedibus et domibus natum est habitare necesse?
Hec ait. et gressum sociat: patriamq; reuisit
Nec genitrix tanti persensit pondera verbi
Ordine cuncta tamen cordis secreta reseruat.
At puer obsequijs aptae praedulcibus ambos
Ad proprium semper cogens nectebat amorem

De baptismate Joannis in iordane et de victu et habitu eiusdem. Christus baptisatur coelum aperitur: vox patris auditur. Mathei iij. Marci primo Joannis primo Luce tertio.

i Nterea veteris scriptj per debita currens
Omnia seclorum series promissa trahebat.
Zacharie soboles desertis vallibus omnes
Ad deponendas maculas clamore vocabat
Fluminis vt liquidi caperent miranda lauacra
Quis anime speties abluta sorde niteret.
Esaias vates cecinit quod numine iussus Esaie xl.
Vox late resonat desertis vallibus: amplas
Sternite iam stratas: omnis sit recta viarum
Semita: quae domini plantis calcanda beatis
Subsident colles vallis complebitur omnis
Corriget anfractus callis bona linea recti.
Corporeisq; oculis lumen tractare serenum
Omnibus indulget genitor dominusq; salutis
Ergo aderant populi: passimq; hincinde mentes

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-167645-p0019-8

Complebant ripas: auidiqz lauacra patebant
Texta camelorum fuerant velamina setis
Et zone pellis medium cinxere prophetam.
Aruis qui solitus ruralibus esse locustas
Et tenuem victum siluestria mandere mella:
Isqz vbi tot populos diuersis sedibus ortos
Irruere ad fluuium cernit: sic increpat ore.
Vipereae gentis soboles: quis debita vobis
Supplicia: vrgentesqz iras euadere monstrat:
Sed facite o miseri fructum (si penitet) aptum
Nec generis vestri tollat fiducia mentes.
Nam potis est dura superum rex cote creare
Progeniem: quando soboles sua degener errat
Proxima robor eis iamiam radicibus instat
Cunctorum ante oculos: acies sublata securis.
Ceduntur sylue steriles: ignemqz fouebunt
Nunc ego praeteritas maculas in flumine puro
Abluere institui: veniet sed fortior alter
Cuius vincla pedum: non sum contingere dignus
Abluet ille homines sancto spiramine mergens
Flammarumqz globis purgabit noxia corda
Illius et manibus ruralis pala tenetur
Et propria ipsius purgabitur area frugum
Horreaqz implebit secreti copia farris
Eternusqz leues paleas populabitur ignis.
¶ Hec ait. et properis per syluam passibus ipsum
Cernit iordanis veneranda lauacra petentem
Sed vetat increpitans vates: et talia fatur.
Tu ne meis manibus: digneris mergier vndis

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-167645-p0020-0

Carminũ euãgelicorũ Liber .i.

Cum tua me melius possint purgare lauacra?
Dixit Joannes. cui talia reddit Jesus.
Nunc sine: nam decet hoc: sic sancta per omnia nobis
Justitie consectandus complebitur ordo.
Haec memorans: vitreas penetrabat fluminis vndas
Surgenti manifesta dei presentia claret
Scinditur auricolor septemplicis aethera coeli
Corporeamq; gerens spetiem: descendit ab alto
Spiritus aeream simulans ex nube columbam
Et sancto flatu corpus perfudit Jesu
Tunc vox missa dei: longum per inane cucurrit
Ablutumq; vndis Christum: flatuq; perunctum
Alloquitur. te nate hodie per gaudia testor
Ex me progenitum. placet hec mihi gloria prolis.

Post ieiuniũ quadraginta dierũ

et noctiũ Jesus tentatꝰ est: & vicit. Mat. z Lu. iiij. Mar. i.

Nunc petit vmbrosos montes. et lustra ferarũ
Obsequiumq; illi patris praebere ministri
Certabant: rabidi mox liuor demonis atram
Cum terrore rapit mentem: nec defuit aegro
Tentandi interea Christum versutia fallax.
Quadraginta illi fuerant ex ordine soles:
Ex quo nulla cibi potusue alimenta dabantur
Sed contexta simul firmi ieiunia cordis
Terrarum ad regnum: mentis secreta tenebant
Tunc epulas demum monuit conquirere corpus
¶ Horrendi interea scaeleris fallacia tentans
Si te pro certo genuit deus omnibus inquit:
His poteris saxis forti sermone iubere

Vsum triticei formamqʒ capessere panis.
Christus ad hec fatur: nil me iam talia terrent
Nam memini scriptū: q̄ nō sit sola datura Deu.viij.
Vitam credentis facilis substantia panis.
Sed sermone dei complet pia pectora virtus.
¶ Rursus at ille dolos versutis artibus aptans
Nectere tentator properat: nam moenibus vrbis
Mox inferre pedem sensit: vis liuida Christum
Culmine marmoreo tendit consistere templi
Tunc sic aggreditur vocis fallente veneno.
Sidens est vere genitor tibi: culmine templi
Aera per vacuum saltu iaculabere corpus
Testis erit scriptura tibi quae spondet aperte
Mandatū summi genitoris id esse ministris Psal.xc.
Vt lapsum studeant casu defendere corpus
Et famulis manibus curent tua membra leuare
Ne lapidis ledat summas offensio plantas
Reddidit ijs dictis Christus contraria dicta.
Me meminisse magis scripti coelestis oportet. Deu.vi.
Ne vires domini fidens audatia tentet.
¶ Rursus in abrupti montis consistere celsis
Mox furibunda magis sensit fallatia Christum.
Ostendens illi fulgentia regna per orbem:
Cernis ait quae sit tantarum gloria rerum?
Cuncta tibi possum iamiam concedere regna:
Talia donantem me si veneratus adores.
Tunc sic instantem dictis reiecit Jesus
Effuge pestiferi rabies vesana veneni.
Haereat vt semper nobis immobile iussum: Deu.vi.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-167645-p0022-1

Carminū euāgelicorū Liber. i.

Ut iustus coeli dominum deuotus adoret
Unius et famulans veneretur nomen in euum.
Talibus excussus fugit per deuia demon.

Jesus Joāne capto secessit in galileam. Mathei. iiij. Marci. i.

i Lle ubi Joannem cognouit carceris umbris
Submersum: tristi compressit corde dolorem.
Finibus et statuit Zabulonum ponere sedes
Ut dictum Esaie concurreret ordine secli Esaie. ix.
Terra Zabulonum et regio cui neptala nomen:
Et via trans pelagus longe galileaqꝫ rura:
Trans et Jordanem: gentes populiqꝫ tenebris
Inclusi: magnum lumen subitumqꝫ videbunt
In mortisqꝫ illis umbra residentibus: alma
Exoritur fidei resplendens luce voluntas
Ergo instare dei regnantis munera Christus
Nunciat: increpitans preconia larga salutis.

Petrum et Andream Joannem et Jacobū piscatores cōuocauit. Mathei. iiij. Marci. i.

p Reteriensqꝫ videt ponti per littora fratres.
Presolidum Simonē dignū cognomine Petri
Andreamqꝫ simul: sinuosa volumina lini
Piscibus insidias disponere marmoris undis
Nunc inquit pisces capitis maris aestibus altis:
Sed me si libeat sectari: fortia vobis
Prouenient hominum praepulchra indagine lucra
Illi confestim firmato pectore certi
Retibus abiectis: pariter praecepta sequuntur.
¶ Post geminos Jacobum Joannemqꝫ marinis

Juvenci Presbyteri

Insidias gregibus: maculoso innectere textu
Ut vidit. similemq dedit de littore vocem
Illi Zebedeum genitorem in puppe relinquunt
Illico sectantes pulcherrima iussa salutis.

Jesus Galileam circuiens penitentiam predicat et varios languores hoim curat. Mathei. iiij. Marci. iij. Joannis. vi.

e Xin per terram Galileae: sancta serebat.
(Insinuans populis) regni preconia Christ⁹
Donabatq citam invalidis aegrisq medelam
Et mox crebra procul, Syriam iam fama tenebat
Mille sonans linguis: presentia munera Christi
Deniq certatim languores tabe peresos
Diversisq malis nexos: quis longa dolore
Absumpsit populans membrorum robora tabes:
Monstrabant Christo: facili sed munere cunctos
Reddebat propere miranda ad gaudia sanos
Jamq anime ipsius morbi: saeviq furores.
Et lune cursum comitata insania mentis
Discessere: gravi sermonis pondere iussa.
¶ Illum stipantes miracula magna moventem
Mixte sectantur turbe: Solymiq Syriq
Et Judea frequens populis Galileaq plebes
Quos et iordanis dirimit stagnante fluento.

De octo beatitudinibus et multis alijs per ordinem. Mathei. v. Luce. vi.

h Os populos cernens: precelsa in rupe resedit
Ac si discipulis gremium cingentibus infit
Foelices humiles: pauper quos spiritus ambit
Illos nam coeli regnum sublime receptat.

Carminū euāgelicorū Liber.i.

His similes mites : quos mansuetudo coronat
Quorum debetur iuri pulcherrima tellus :
Hic modo lugentes : solatia digna sequentur.
Pabula iustitie qui nunc potusq3 requirunt
Illos plena manet saturandos copia mensae
Foelix qui miseri doluit de pectore sortem
Illum nam domini miseratio larga manebit.
Foelices puro coelum qui corde tuentur.
Visibilis deus ijs per secula cuncta manebit.
Pacificos deus in numerum sibi prolis adoptat
Foelices nimium quos insectatio frendens
Propter iustitiam premet : ijs mox regia coeli
Pandetur : gaudete operum quos iusta tenentes
Vrgebit praeceps stimulis iniuria saevis
Plurima nam merces vobis servatur in ethra
Namq3 prophetarum fuit insectatio talis.

Apostolos sal terre vocat. Mathei.v. Marci.ix. Luce.xiiij.

D Iscite vos hac in terra salis esse saporem
Hic sapor amissa si iam virtute senescit.
Quae salis absumptos acuet substantia gustus.
Nec quisq3 vani post hec superest salis usus :
Ni longe abiectum cuncta ut vestigia calcent.

Iidem lumina mundi dicuntur. Mathei.v. Marci.iiij. Luce.viij.et.xi.

V Os estis mundi clarū (ne abscondite) lume
Nam quis praecelsis impostam rupibus urbē
Occultare queat : vestrum sed lumen ad omnes
Proveniat. rerum decus sub luce serena
Ponatur : cunctis genitoris gloria vestri

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-167645-p0025-7

Laudetur: celsi thronus est cui regia coeli.

Q nō venerit soluere legem sed adimplere. Mathei .v.

n On ego nunc priscas leges dissoluere veni

Vertere nec veteres ponūt que iussa pphete:

Omnia nam vobis per me complenda manebunt.

Vera loquor: donec coeli terreq marisq

Interitus veniat: legis ne litera saltem

Aut apicis parui gracilis distinctio deerit.

Omnia quin fiant digesto ex ordine secli.

Si quis eiū nimiā mandati soluere partem Iaco.ij.

Ausus erit / paritercq homines suadendo docebit

Hic minimi nomen coelesti in sede tenebit

At quicunqz operis proprij moderamina seruans

Inuiolata simul tradet praecepta priorum.

Magnus erit / magnūqz feret trans sydera nomen.

De homicidio Mathei v.

¶ Audistis veteris iussum moderamie legis. Exo.xx.

Humano si quis macularit sanguine palmas

Ille reus / ferro persoluet vindice penas

Ast ego percipiam ne quis consurgere in iras

Audeat. atqz odio fratris feruente moueri

Nam reus hic / equo poenas sub iudice reddet:

Nec minor illorum conuitia flamma sequetur:

Qui fatui miseri ve cient sub nomine fratrem.

De oblatione Mathei v.

s In offerre voles / venerans altaria donis.

Et tua tunc tacite mentis penetralia tanget.

Quod tibi sit cum fratre domi suscepta simultas.

Munera cuncta adytis illic admota relinque.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-167645-p0026-3

Et prius ad pacem properans transcurrere petendam
Fraterno demum iam conciliatus amori.
Offer grata deo tranquillo pectore dona.

Aduersario virtuti scilicet et rationi que vicijs aduersanť consentiendū esse in via hoc est in vita et rationis dictaminibus parebimus. Mathei quinto. Luce. xij.

Ecce tibi preterea semper contraria virtus
Corporis hec casti celeri curetur amore:
Dum rapide tecum graditur per compita vite
Accusabit enim polluti corporis vsus
Et te sublimi statuet sub iudice vinctum
Damnatum rapient ad vincula saeua ministri
Nec prius e tenebris solueris carceris atri
Vltima q̄z minimi reddatur portio nummi.

De adulterio Math. v. Exo. xx.

Aud ignata reor vobis stat cautio legis.
Corpus adulterio phibens: sed nūc mea iussa
Occulta interne frenent molimina mentis.
Nec minus optati q̄z facti poena luenda est.

De oculo eruendo et manu amputanda. Mathei v.

Si forte oculi dextri laqueauerit error
Auctorem misere properans conuellito labis.
Et iaculare procul: nam membrum perdere prestat
Exiguum: flammis q̄z totum tradere corpus
Perpetuisq̄z animam pariter conuoluere penis
Et si dextra manus mentem per deuia ducit
Erroris causam magis vtile vellere ferro
Quā totum eternis corpus concedere flammis.

Vxorem non nisi ob adulteriū dimittendam : Math.v.et ix.Mar.x.Lu.xvi.Deut.xxiiij.

p Ermittūt veteres : si quis cōnubia rumpit.
Scribere dissidiū iuris feralia verba
Sola viri recte discedet adulteria tectis
Ast alie maneant : nam casti iura pudoris
Auctore amittet mulier deserta marito.

De iuramētis Math.v.Leui.xix

a Ntiquae leges prohibent periuria linguis.
Sed nostris cedat iurandi audacia iussis.
Nec fas est homini coelum iurare per altum
Or sedes domini : nec que vestigia gestat
Terra dei : solyme ve vrbis venerabile nomen
(Or regis magni patria est) iurabitur vnq̄z.
Nec caput in proprium cuiq̄z iurare licebit
Namq3 potestatem minimi non esse capilli
Cernitis album ve aut nigrum mutare colorem.

Qualis erit responsio et que verba interrogati reddemus. Math.v.Jaco.v.

e St est sufficiat : quod nō est : dicere non est
Quod superest istis totum fallaciter aegro
Suggerit obreptans animo vis tetra veneni.

Qualem quis inflixerat penā talem ipse sustinere cogebat: par pari veteri lege referebat Mathei.v.Exodi xxi.Leuitici.xxiiij.Deutronomij xix.

p Erulgata diu legis praecepta tenetis
Ledentem semper similis vindicta sequatur
Sed tranquilla malum melius pacientia vincet
Ac si quis partem palma percusserit oris
Mox aliam partem vultus prebere memento

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-167645-p0028-4

Carmen euangelicorū Liber .i.

Auferat aut tunicam si quis vi iudicis instans
Cede libens paritercꝫ ferat tua pallia secum.

Hosti urgenti ad infesta at molesta inseruiendum esse. Mathei .v.

s I te forte aliquis passus per mille iubebit
Ire viam: grauis atcꝫ operis perferre labore
Nor perges: aliudcꝫ vie comitabere duplum.

De elemosinis erogādis Mat. v.

s I quis egens poscet: vel si simulabit egentē
Ex animo miserās largire: aut mutua si q̄s
Orabit: tribue et mitem ne subtrahe vultum.
¶ Ne tibi sit placitum solis succurrere amicis
Aut cecis odijs inimicos ducere dignos
Quin ego praecipiam semper blando esse per omnes
Obsequio: praecibuscꝫ deum mollire benignis
Pro vita ipsorum qui vos excindere gaudent:
Adversiscꝫ truces animis odijscꝫ sequuntur
Nam genitor vester communia lumina solis
Communescꝫ dedit pluuias iustiscꝫ maliscꝫ
Qd si coniunctos tantum venerantur amicos
Quis locus hic iuste poterit mercedis haberi?
Seruit amicitie tantum gens dedita lucris
Sed vos perfecti similes estote parenti.

Ostentationē inanem in bonis operibus vitandam esse. Mathei .vi.

s I tibi iustitie pendetur pulchra facultas
Deuites oculos hoīm: nam nulla manebit
Merces in coelo quae factum tale sequatur
Applaudet tantum sterilis iactatio vulgi

Sed quod dextra facit: facias nescire sinistram
Conueniet: iustis meritis tunc digna rependet
Occulti solus scrutator praemia cordis.

Captionem laudum humanaꝝ in oratiõe declinandam ac euitandam. Mathei. vi.

S Unt quos praetumide tollit iactatio mentis.
Et praecibꝰ proprijs gaudent assistere turbas
Multifluisqz diem verbis ducendo fatigant.
His votis pompae fructus succedit inanis
Sed secreta domus praecibus penetralia castis
Claudentur. paucisqz deum venerabere verbis
Scit pater ipse: tibi que sit trepidatio cordis
Nil absente deo loquimur: : nil abdita clausum
Pectoris antra tegunt: praesens deus omnia cernit
His igitur votum placeat concludere verbis.

Oratõ dominica. Math. vi. Lu. xi.

S Idereo genitor residens in vertice coeli
Nominis oramus veneratio sanctificetur
In nobis pater alte tui tranquillaqz mundo
Adueniat: regniqz tui lux ampla patescat
Sic coelo vt terris fiat tua clara voluntas
Vitalisqz hodie sancti substantia panis
Proueniat nobis: tua mox largitio soluat
Innumera indulgens erroris debita praui.
Et nos haud aliter concedere fenora nostris
Tetri saeua procul tentatio demonis absit:
Et qz malis tua nos in lucem dextera tollat.
Tunc etenim genitor populis delicta remittet.

Si vestra alterni vobis peccata velitis
Credere: nec durum erratis intendere pectus.

De ieiunio Mathei.vi.

Sunt etiam pergrata deo ieiunia plebis
Sed propriam multi faciem fedare laborant
Quo vanam captent hominum ieiunia famam
Tu vero et grato crinem madefactus olivo
Letantem puris de fontibus ablue vultum
Ut solus genitor devoti pectoris aptum
Servitium cernens: laudet: meritumqꝫ rependat.

Terreno thesauro non esse innitendum / sed coelesti. Mathei.vi.

Vanum est defossis terra invigilare talentis
Illic erugo et tineae dominantur edaces
Cunctaqꝫ diripiunt fures egesta latebris
Condite thesauros vobis in vertice coeli
Non erugo illos tineaeve aut horrida furum
Pactio diripiet: vobis ubi condita res est
Illic corda etiam simili ditione tenentur.
Corporis est lumen quo publica lumia cernis. Luce.xi.
Sed si pura acies oculis simplexqꝫ nitebit
Clare totius splendebunt corporis artus
Sin vero nequam fuerit: pravumqꝫ videbit:
Obscure incumbent super omnia membra tenebrae
In nigras lumen sed si convertitur umbras
Ipsis horror erit quantus sine luce tenebris.

Super hoc nemo potest duobus dominis servire: nimiā curā de esca et vestimentis e corde eliminandam: et ne plus equo solliciti simus. Mathei.vi. Luce.xvi.

Iuuenci Presbyteri

N Emo potest dominis eque seruire duobus
Vnius aut odijs cedet vel cedet amori
Nec pariter dominum seruus patietur vtrumque
Haud vnquam poterit quis diuitijsque deoque
Inseruire simul: sed vos hec iussa tenete
Sollicitet proprio ne vos pro corpore vestis. Mat.vi.Lu.xij
Neu faciles victus aegra disquirite cura
Nonne animam pluris facimus quam corporis escas?
Haud dubitet corpus quisquam praeponere vesti.
Aerias spectemus aues: non vomere presso
Terga soli subigunt: iaciunt nec semina farris
Aut segetum culmos incurua falce recidunt
Prouenient tamen his faciles potusque cibique
Nonne deus magis est hominum curatio cordis?
Nec dignum fuerat: vestis suspendere curam
Pectoribus: si nunc habitam transire figuram
Per se nemo potest: aut quicquam imponere membro
Cernite per pigues agros vt lilia florent
Non vlli tamen ijs vnquam incubuere ligones
Nec salomona grauem quum regni diuitis aula
Afflueret: talis contexit gratia vestis.
Qr si pratorum fruticumque sententia virentia leta
Ipse deus vestit: nostris obnoxia flammis
Cur vobis potior non est fiducia patris?
Ergo cibum: potum: vestemque et inania cuncta
Gentibus infidis: terrenam linquite curam.
Vos potius digne coelestia quaerite regna
Iustitiamque dei: spontanea cetera currunt.
Crastina nec vobis curetur copia rerum:
Quisque dies sibimet satis est pro fraude diurna.

Non esse temere iudicandũ et de festuca et trabe in oculo: et margaritas non ante porcos ponendas. Mathei .vij. Luce .vi.

I Uditium vestrum fugiat damnatio saeva
Nam dominus vestri iuris documenta sequet
Quaecunqꝫ in terris statuetis tempora capti
Haec eadem vobis genitor servabit in ethra:
Mensuram tibi quam ponis portare necesse est:
Cernis adherentem festucam in lumine fratris
Nec tamen in proprio tignum consistere sentis.
Atqꝫ oculum prius alterius purgare laboras
Diripe sed proprio fallax de lumine tignum
Tum minimam alterius curabis demere aristam
Ne canibus sanctum dederitis: neve velitis
Turpiter immundis iactare monilia porcis
Nancꝫ illa in ceno pedibus subiecta iacebunt:
Conversiqꝫ canes vasto vos vulnere rumpent.

Petendum quaerendũ et pulsandum esse. Mathei .vij. Luce .xi. Joannis .xvi.

p Oscenti dabitur: quaerens inventa tenebit:
Pulsantiqꝫ aditus foribus pandetur apertis
Vos homines natis panem poscentibus omnes
Num lapidem dabitis? piscemve petentibus anguem?
Vos inquam rigidi quibus alte est insita cordi
Duricies: vestris dabitis semper bona natis.
Indulgens homini genitor bona mitia digne
Quã praestare magis gaudet poscentibus equis
Quae cupitis vobis hoĩm benefacta venire. Thob. iiij.
Haec eadem vestro cunctis praestate favore
Haec legis summa est: hoc ius dixere prophete.

Iuuenci Presbyteri

Lata est via que ducit ad perditionem. Mathei.vij. Luce.xiij.

i Te per angustam iusti super aethera portam
Qz lata est spaciosa via est quae limite leuo
Praeruptum conuoluit iter caligine mortis
Innumereqz illam penetrant per prona cateruae.

Angusta est via que ducit ad vitam. Mathei.vij.

v Italis vastis stipatur semita saxis
Celsaqz vix paucos ducet per scrupea virtus
At si quos nimium fallax illexqz malorum
Planicies sugsit deformi lubrica lapsu:
Arripit hos pronosqz trahit velut impetus amnis
Aut alacer sonipes ruptis effrenus habenis
Aut rectoris egens ventosa per aequora puppis.

De pseudo prophetis et hypocritis. Mathei.vij.

o Bseruate illos: falso qui nomine vobis
Insidias faciunt: appellanturqz prophete
Hos ouium speties vestit: sed saeua luporum
Pectora fraude tegunt: lacerantqz incauta trahentes
Agmina credentum: saeuus quos decipit error
Fructibus e propriis noscuntur talia monstra;
Quemqz petat finem fallax doctrina videndum est
Quapropter rerum molitio perspiciatur
Nam neqz de tribulis ficus nec sentibus vuas
Prouenisse vnqz ruris per terga notastis
Vtqz arbor proprio vestitur germine pomi
Sic dolus illorum fructu monstrante patescit.

Super hoc Non omnis qui dicit mihi domine dne intrabit regnum coelorum. Math.vij.

Carminū euangelicorū Liber .i.

N On ego palpantū verbis et honore mouebor:
Nec me q̄ dominū perblanda adulatio dicit
Praemia coelestis capiet spontanea saedis:
Olli sed merito gaudebunt munere regni
Qui faciunt nostri genitoris iussa volentes.
Adueniet mox summa dies: que iure seuero
Praemia iustitiae tribuet: scelerique gehennam.
Tum mihi multorum clamabit talia fletus:
Nonne tuo quondam nobis sub nomine virtus
Extitit: et nostris parebant omnia iussis?
Saepe etiam nostra est vox annumerata prophetis:
Seruiuitque tuo nobis sub nomine demon?
Tunc iurabo illis q̄ talis cognita nunq̄
Vita mihi est hominum: gestis que sordet iniquis.

De domo edificata super petras vel harenam. Mathei.vij. Luce.vi.

Q Uisque meis monitis: aures que facta dicabit.
Hunc aequabo viro: solidis fundamia saxis
Ponenti: librata super que moenia surgent.
Illa domus pluuiis ventisque illesa manebit
Torrentumque minas firmato robore vincet:
Haerent immoto quoniam fundamine petre.
Qui vero auditu tantum mea iussa tenebit
Diuersisque procul factis per lubrica perget
Hunc similem faciam volucri qui fulcit arena
Fundamenta domus: cui mox vt flamina venti
Et pluuia effusis cepere incumbere riuis
Omnis subuerso procumbit pondere moles.
Insequiturque graui tectorum strage ruina.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-167645-p0035-3

Juuenci Presbyteri

De admiratione in populo orta ex verbis Jesu Christi. Math. vij. Mar. i. Lu. ij et. iiij

t Alia dicentem magna admiratio plebis
Immēsum stupuit: quoniā trāscenderet alte
Doctrinam veterum: Christo concessa potestas.

Jesus descendēs de monte leprosum curauit. Mathei. viij. Marci. i. Luce. v.

d Enicq; liquentem celsi vastigia montis
Stipabat gaudens populorū turba sequentū
Ecce sed horrenda confusus viscera tabe
(Quem toto obsessum fedaret corpore leprā)
Procubuit venerans Juuenis: Christumq; precatur
Vt careat tandem languoris pondere tanti
Sufficiat voluisse tuum: tum dextera Christi
Attactu solo purgauit: lurida membra
Incolumemq; dehinc celaret gaudia iussit
Et legi parens: offerret munera templo.

Vt puerum Centurionis paralyticum curauerit. Mathei. viij. Luce. vij.

i Nde recedenti supplex se protinus offert
Centurio: et precibus proiectus talibus orat.
Impubis pueri cruciatur spiritus aeger:
Cuius cuncta tepens membrorum munia languor
Dissoluit: vitamq; tenet iam pena superstes
Sed iussu miserere precor: nam tecta subire
Crimina nostra vetant: vite lucisq; parentem.
Nunc verbo satis est iubeas remeare salutem.
Subiectos mihi saepe viros: sic nostra potestas
Offitijs verbo iussis parere coegit.
Dixerat: ille viri motus precibusq; fideq;

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-167645-p0036-8
DFG

Carminū euāgelicorū Liber .ij.

Talia conuersus populo dat dicta sequenti.
Haud vnq̄ʒ talem memini me gentis auite
Inuenisse fidem: sed veris discite dictis:
Qr multos homines diuersis partibus orbis
Progenitos: coeli regnum sublime vocabit:
Cum patribus nostris vitali accumbere mensae
Progenies quorum caecis dimersa tenebris:
Dentibus horrendum stridens: fletumq̄ʒ frequentans:
Perpetuis poenam cruciatibus acta subibit.
At tibi iam: Iuuenis mentis virtute fidelis
(Vt credis) veniet fructus cum luce salutis.
Dixerat: et dicto citius cum voce loquentis
Ad puerum celeris percurrunt munera verbi
Ingressusq̄ʒ domum miles properante recursu:
Preuenisse dei letatur dona medentis.

Socrum Petri febricitantē tactu

liberauit. Mathei.viij. Marci.i. Luce.iiij.

e Des inde Petri sanctus penetrabat Jesus
Cuius anhela socrus aestu febriq̄ʒ iacebat
Vtq̄ʒ illi dextram tetigit saluator Jesus
Sana ministerium praebebat femina mensis.

¶ Incipit Liber secundus Juuenci Presbyteri.

De plurimis curatis scriba vo-

lenti eum sequi cui dicit non habere filium hoīs vbi caput suum reclinet. Mathei.viij. Luce.ix.

i Amq̄ʒ dies: prono decedens lumine: pontū
Inciderat: furuamq̄ʒ super nox emula pallā
Vipereis pictam flammis: per inane trahebat
Cum multos homines: mentis languore ruentes
Deuinctasq̄ʒ animas scaelerata demonis arte
Certatim populi ceca iam nocte ferebant:
Sed verbum Christi: tanto languore remoto:

Omnibus indulgens: praebebat munera patris.
Ecce sed exortus maior cum luce tumultus
Gratantis populi: cum turbis anxius ille
In mare velivolum celsam deducere iussit
Discipulis puppim: praecibus tum scriba profusis
Navigio sancti pariter poscebat abire
Illi Christus ait: quo me tu scriba sequeris?
Vulpibus in saltu rupes excisa latebram
Praebet et aereis avibus dat sylva quietem
Ast hominis nato: nullis succurrere tectis
Est licitum: gentis sic sunt molimina vestrae.

Jesus discipulo precepit ut se sequatur / patre inhumato relicto. Mathei.viij.

t Unc e discipulis unus sic ore rogabat.
Ultima defuncto debentur munera patri
Hinc spatium tribuat nobis tua sancta voluntas
Ut liceat miseri genitoris condere corpus:
Christus ad hec: callem potius comitabere nostrum
Et sine defunctis defunctos condere terra.

Jesum in navi dormientem excitant discipuli ut tempestatem sedaret. Mathei.viij. Marci.iiij. Luce.viij.

c Onscendunt navem: ventoque inflata tumescunt
Vela sinu et fluctuque volat stridente carina
Postquam altum tenuit puppis: consurgere in iras
Pontus: et immensis hinc inde tumescere ventis
Ventorum rabies: mixtis hinc inde procellis
Coepit: et ad coelum rapidos sustollere montes
Pontus et abruptos tollit tans sydera montes
Et nunc mole ferit puppim: nunc turbine proram
Illisosque super laterum tabulata receptat

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-167645-p0038-0

Carminū euāgelicorū Liber.i.

Fluctus. dissectoq; aperitur terra profundo
Interea in puppi somnum carpebat Jesus.
Illum discipuli pariter nauteq; pauentes
Euigilare rogant / pontiq; pericula monstrant
Ille dehinc. q̄ parua subest fiducia vobis
In fidos animos timor irruit: inde procellis
Imperat. et placidam sternit super aequora pacem
Illi inter sese timidis miracula miscent
Colloquijs. quae tanta illi est permissa potestas.
Quod ve sit imperium cui sic freta concita ventis
Erecteq; nimis submittant colla procelle.

In terra Gerasenorū demonia

expellit ab homine quibus nomen legio et in porcos mittit. Mathei.viij. Marci.v. Luce.viij.

I Am Gerasenorū steterat sub littore puppis
Ecce sed egresso iuuenis (mirabile dictu)
Occurrit miseram cui mentem spiritus ater
Horrenda implebat lacerans virtute furoris.
Illi grata domus tetris habitare sepulchris
Nec poterat rabidum quisq; retinere furorem
Ferrea quin etiam rumpebat vincula membris
Scindebatq; graues vt lanea fila cathenas
Et iam compedibus leuis insultare soluto
Ludus erat. saxisq; ferum concidere pectus
Isq; vbi pergentem Christum per littora vidit
Cum clamore ruit: longeq; accurrit adorans.
Regnantis semper domini certissima proles
Oramus: solite ne nos regionis ab oris
Excutias: longe tormentis excruciatos
Nam nomen legio est nobis multosq; sub vno
Nomine consociat flatus vis sola nocendi

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-167645-p0039-9

Juuenci Presbyteri

Cernis vt immundi subigunt hec pascua porci
His saltem libeat rabiem satiare repulsam.
Per patris altithroni nomen sublime rogamus
Imperat iis hominis mentem dimittere Christus
Porcorumqz finit gregibus finire furores.
Jamqz hominis stupidum discusso demone pectus
Insperata suae veneratur dona salutis
Et iam praecipites: scopulorum margine porci
In mare deiecti properant disperdere vitam.
At vero e speculis miracula tanta pauentes
Diffugiunt: vrbisqz ruant ad tecta subulci
Et famam spargunt populosqz ad littora cogunt
Insanum vero iuuenem postq̄z resipisse
Credere cernentum populorum turba coacta est
Orabant pauidi regionem linqueret illam.

Jesus Paralitico Sanato iussit ferre lectum. Mathei .ix. Marci .ij. Luce .v. Joannis .v.

i Nde domum repetat terrarum lumē Jesus
Ecce reuertenti: iuuenis torpentia membra
(Offitium quorum morbus dissoluerat acer)
Ante pedes ponunt tepido recubantia lecto
Quem miserans animo: verbis compellat Jesus.
Assit certa tue iuuenis constantia menti
Nam tibi praeteritus vitae donabitur error
Hoc dictum scribe. mentis per opera maligne
Carpebant q̄ verba dei virtute ferenda
Protulerat Christus: sed pectora talia cernens
Hoc inquit verbum scribarum dicta retractant.
Quod quantum facile fuerit dixisse. sequentis

Carminū euāgelicoꝝ Liber .ij.

Et dicti et facti pariter virtute probabo
Vt mihi concessum peccata remittere cernant
Quapropter Juuenis firmato corporis vsu
Surge vigens : stratumq; tuum sub tecta referto.
Surrexit : lectumq; humeris iam fortibus aptat
Per mediumq; vigens populi mirantis abibat
Tunc timor et laudes domini per pectora plaebis
Concelebrata : simul miracula laeta frequentant.

Matheum ad apostolatū vocat

Mathei.ix. Marci.ij. Luce.v.

p Rogrediens tunc inde ad vectigalia : vidit
Consessu in medio Matheum : protinus illi
Discipulis herere iubet : nil ille recusans
Imperio Christi paret : gaudetq; sequutus.

Vocatio Philippi ad apostolatum Jesus dicit Nathangeli vidi te sub ficu. Joānis.i.

i Nde iter ingrediēs : simili sermone Philippū
Hortatur : comitemq; suis asciuit amicis.
Ille vbi cognouit Christi viresq; viamq;
Cum primum iusto concurrit Nathanaeli
En nostris inquit concessum est visere seclis
Quem voces veterum et sancti cecinere prophete :
Hunc genuit veniens Dauidis origine Joseph :
Nazara cui foelix patria est et nomen Jesus.
Ille refert genuit quicq; si nazara (miror)
Quod dignum tantis vnq; virtutibus esset.
Inde Philippus ait : cernes : dubitare quiesce.
Progrediensq; vide : nam oculis spectare licebit.
Illum vbi tendentem longe respexit Jesus
Vere ait hic iustus : cui pectora nescia falsi

D

Virtutem puram: seruans sine fraude maligna
Ille sub hec: vbinam vel quo me tempore nosti?
Cui dominus dicta hec diuino pectore promit.
Cum te diffuse tegerent vmbracula ficus
Ante etiam q̃z te vocitarent verba Philippi
Vidit et elegit comitem te spiritus auctor.
Talibus attoniti sequitur vox Nathanaelis:
Progenies veneranda dei rex inclyte gentis
Tu populis terreq̧ salus: viteq̧ magister.
Christus ad hec: facilis suasit tibi credere virtus
Arborea q͞p te vidi recubare sub vmbra:
Sed maiora dehinc rerum miracula restant
Cernetis pariter totum se scindere coelum
Atq̧ dei celeres ethram penetrare ministros
Inde hominis nato: claram deferre coronam.

Jesus vocatus ad nuptias et discipuli eius de aqua fecit vinum. Joannis.ij.

Interea thalamis connubia festa parabant
In regione Chanan vbi mitis mater Jesu
Cum nato pariter conuiuia concelebrabant.
Vina sed interea conuiuis deficiebant
Cum mater Christum per talia dicta precatur.
Cernis laetitie iam deficisse liquorem.
Assint nate bonis ex te data munera mensis.
Illi respondet terrarum gloria Christus.
Festinas genetrix: nondum me talia cogit
Ad victus hominum: tempus concedere dona
Mensarum: tunc inde vocat letata ministros
Mater: et imperijs nati parere iubebat.
Sex illic fuerant saxis prepulchra canatis

Carminū euāgelicorū Liber .ij.

Vascula: que ternis aperirent ilia metris,
Hec iubet e fontis gremio complere ministros.
Preceptis parent Iuuenes: vndasqꝫ coronant.
Completis lapidum labijs: tum spuma per oras
Commixtas vndis auras ad summa volutat.
Hinc iubet vt summo tradant gustanda ministro
Ille vbi percepit venerandi dona saporis:
(Nescius in vini gratum transisse liquorem
Egestas nuper puris de fontibus vndas)
Increpat ignarum sponsum qꝫ pulchra reseruans
Deteriora prius per mensas vina dedisset.
His signis digne credentum discipulorum
Perpetuam stabili firmauit robore mentem.

Jesus ementes et vendentes eiecit de templo. Mathei .xxi. Marci .xi. Luce .xix. Joānis .ij.

Unde vbi iudeis aderant solennia pasche
Ad solymos direxit iter: templumqꝫ subibat
Repperit hic populum venalia multa locantem
Pars vendebat oues: pars corpora magna iuuencum
Pars inhians nummis: mensas onerauerat aere.
Restibus hic Christus connectit verbera flagri:
Et tales populos sancta perturbat ab aede
Et mensas vertens: aerisqꝫ profudit aceruos
Et super increpitans procul haec auferte prophani
Ut meus hic genitor: non sordida lucra colantur.

Judei ab Jesu signum petebant Joannis .ij. Mathei .xvi. Marci .viij.

Nunc poscēs signum plaebs iudea fremebat
Quo fidens animos in talia facta leuaret:
Ventura obscuris tunc Christus talia miscet.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-167645-p0043-7

Juvenci Presbyteri

Solvite pollutis manibus venerabile templum
Hoc: ego restituam: cum tertia lumina solis
Incipient: rutilum terris infundere lumen.
Hoc inter sese tractantes murmure ceco
Illud aiunt: vix sex et quadraginta per annos
Constructum veteris regni molimine templum
Tu poteris tribus in spacijs renovare dierum?
Hoc verbum quondam post tempora debita: digni
Cognovere viri proprio de corpore Christum
Delubrum dixisse dei. sed signa videntes
Tum multi cepere fidem sanctumqꝫ secuti.

Jesus Nicodemo dicit de baptismate et alijs multis. Joannis. iij.

Octe sub obscura celso sublatus honore
Primorum procerum iudei nominis unus
Venit et ad Christum submissa voce profatur
Haud dubium est: quin larga dei te sancta voluntas
Humanis lucem concessit surgere rebus.
Nec quisqꝫ tantis tribuit miracula signis
Ni comitata dei iubeat splendescere virtus
Christus ad hec: callis iusti si culmina quearis
Nullus ad excelsum poterit conscendere regnum
Reddita ni penetret nascendi exordia rursus
Atqꝫ novam capiat divino munere vitam
Ille autem tantis stupefactus corda loquelis:
Hoc inquit nostre non est comprendere mentis:
Quis poterit coepte revocare exordia vite?
An rursus senior matris correpet in alvum
Ut novus in lucem veniat vitamqꝫ revolvat
Ille sub hec: liquido si quis de fonte renatus

Et flatu sancto rudibus consistere membris
Ceperit: aethereamq̧ liber conscendit in aulam:
Terrenum corpus terreno corpore natum:
Spiritus haud aliter similem generat sibi flatum:
Spiritus hic deus est: cui parent omnia mundi
Hic cum vult quocunq̧ volat: vocemq̧ per auras
Iactat: sed nescis que sunt exordia vocis
Quamq̧ petant eius currentia flamina partem.
Quisq̧ igitur iuste repetit primordia vite
Hunc similem sancti flatus: reuigescere certum est.
Et iudeus ad hec: nil horum cernere possum
Talia tum Christus: Solymorum magne magister
Israelitarum sublimis gloria gentis
Tune etiam mentem vite de lumine raptam
Demerges praeceps: furuis miserande tenebris
Nec potes obtuto comprendere talia sensu.
Ecce fides nulla est: tantum terrestria dixi:
Quid si coelestis vires conscendere sermo
Ceperit: et superas rerum comprendere formas?
Quis vestrum duram poterit mihi pandere mentem?
Accipe ergo nouis quae sit sententia rebus.
Sydereum nullus poterit conscendere coelum
Ni solus coeli qui missus venit ab aula. Eph. iiij.
Idem hominis natus: coeli qui in sede moratur.
Vt serpens olim vaste regionis in oris. Nu. xxi. Jo. viij
Moseis manibus summo sublatus honore (et xij.
Sic hominis natum tolli in sublime necesse est
Vt quicunq̧ fidem menti penetralibus altis
Illius ad numen statuet: sub turbine secli

Conculcet pedibus laetum trans sydera surgens
Sublimis capiet donum inuiolabile vitae.
Namq3 deus mundum tanto dilexit amore
Eius vt in terras descenderet vnica proles:
Credentes domino vite iunctura perenni.
Nec deus hunc natum disquirere iure seuero
Judicio ve truci terras expendere misit.
Mitta sed populis veniant vt munera vitae.
Namq3 vbi certa fides fuerit complexa salutem
Non erit vlla illic anceps agitatio iuris
Ast vbi dona procul fuerint exclusa medele
Jam propria ipsorum mentem damnatio torquet
Vnica nam domini fuit iis incognita proles.
Aduentum lucis miseri fugere superne
Et magis amplexi cecas tenuere latebras
Sic quicunq3 malis mentem maculauerit actis
Ad tenebras pauidus refugit, ne lumine claro
Sordida pollute pateant contagia mentis
At quicunq3 pie tenuit vestigia vitae
In medium properat lucemq3 nitescere gaudet
Splendeat vt claris virtutis gloria factis.

Jesus cu3 muliere Samaritana

[l]oquitur. Joannis. iiij.

[I]nde Galileam repetit saluator Jesus:
Preteriens sed forte venit samaritida Sicha.
Illic fundus erat: Jacob de nomine pollens
Et puteus gelido demersus in abdita fonte:
Sederat hic rapido seruator anhelus in gestu
Discipuliq3 escas mercantes moenibus vrbis
Passim dispersi: solum liquere magistrum

Carminū euāgelicorū Liber .ij.

Moenibus egrediens samaritis foemina venit
Extractura cauis putrei penetralibus vndas
Olli Christus ait: laticis da foemina potum.
Respondens mulier mirum mihi precipis inquit
Vt tibi Iudeo: mulier samaritida potum
(Dispernens veterum Samaritum iussa) ministrem:
Tunc saluator ait: domini si munera nosses:
Et quis te sitiens: putealia pocula poscat:
Tu potius peteres: viuam tibi traderet vndam:
Illa sub hec: puteus gremium sinuatur in altum
Vrceus est nullus nec sunt tibi vincula funis
Vnde igitur poteris vndam mihi tradere viuam
Num tu maior eris nostri virtute parentis?
Hoc Iacob enim puteo cum prole bibebat.
Et proprios huc saepe greges ad pocula duxit.
Olli respondit mundi regnator Jesus.
Ex ista pleni nullus satiabitur vnda
Nam rursus sitiet: sed nostri dona liquoris
Ardorem excludent aeterna in secla bibendi.
Dulcia prouenient nostri cui pocula fontis
Largior vnde fluet vitalis gratia fluctus.
Sed desiderium nostre si te capit vndae
Excitus veniat tecum mox vrbe maritus.
Coniugio sese mulier negat esse reuinctam.
Tunc sic prosequitur mentis perspector Jesus
Foemina viridicis loqueris de coniuge verbis
Nam tu conubijs nexa es iam quinque virorum
Nunc aliena super thalamorum vincula tollis.
Tum mulier: sanctum te certum est esse prophetam:

Respondit ihesus

Sed nostri istius venerandum montis in arce
Praeceptum nobis quondam liquere parentes:
At vos in solymis orandum dicitis oris.
Talia dicenti: mox talia reddit Jesus:
En aderit tempus: montis cum vertice vestri
Omnibus et solymis aberit veneratio longe.
Sed nunc certa salus iudeis surgit ab oris.
Et nunc instantis cursus iam temporis urget
Cum veri sanctum genitorem: errore remoto
Cultores iustis armati legibus orent.
Spiritus iis ac plena fides erit: et pater altus
Talia conquiret cultorum pectora terris
Illa dehinc: scimus quod Christus nuncius orbi
Aduentu proprio vitalia secula pandet.
Et tunc peccantum largus miserator Jesus:
Se lumen terris Christum venisse fatetur
Et iam discipuli reduces: stupuere magistrum
Quod secreta piis potiretur foemina verbis.
At properans urnam mulier fontem prope liquit
Et populum totis eduxit moenibus urbis.
Omnia nam memorat. sibimet sermone prophete
Gesserat ipsa prius quecunque ex ordine dicta:
Tum propere Christum fuse petiere caterue.
Discipuli interea rogitant ut sumeret escas
Ille satis sibi pulchrorum superesse ciborum
Respondit: sed tum mirantum discipulorum
Inter se occultis currebat sermo loquelis.
Forte aliquis prior hic epulas dedit ante magistro
Nostras ut merito saciatus respuat escas:

Johannes reliquit ... hydriam ... et abiit in ciuitatem et dicit illis hominibus venite et videte hominem qui dixit mihi omnia que ... fecit ... ipse est christus

Johannes interea antequam venissent Samaritani rogabant eum discipuli dicentes rabbi manduca ... Ille autem dixit eis ego cibum habeo manducare quem vos nescitis

Carminũ euãgelicorũ Liber .ij.

Ille sed interne cernens molimina mentis.
He mihi sunt epule: pectus saciabitur istud
Si faciam magni genitoris iussa per orbem
Quatuor hinc menses: laete ad primordia messis
Frugifere aestati certe superesse putatis:
Erigite ergo oculos: albentes cernite campos
Cunctaq; maturam iam rura exposcere messem
Nunc quicunq; metit pulchri mercede laboris
Vitaliq; dehinc gaudebit fruge redundans.
Et sator excipiet messorum gaudia letus.
Vos ego nunc misi grauidam succidere messem:
Quē non est vestro sulcis inserta labore.
Vos aliena bone ditabunt materq; frugis.
Talibus alloquijs: comitum dum pectora complet:
Ecce Samaritum populi venere rogantes
Exorantq; illic geminos expendere soles.
Iamq; fides multos plaebis fundauerat alta
Nec iam foemineis tantum concredere verbis
Ipsos: sed coram virtus manifesta docebat
Venisset secli q̄ iam saluator Jesus.

Filium reguli a morte liberauit

Joannis.iiij.

i Amq; Galileam remeauerat in regionem
Quondã vbi fontanas vino mutauerat vndas
Regius hic Juuenis (cui natum morbus anhelo
Ardore: extremis vite torrebat in oris)
Comperit vt Christum certo remeasse recursu
Aduolat: et precibus sobolis pro sorte profusis
Orabat: celeris deposcens dona salutis:
Ne prius ad laetum natus traheretur acerbum.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-167645-p0049-4

Christus ad hec: signis nisi suadeat omnia virtus
Non erit vlla fides: sed perge et sospite vita
Aedibus in vestris dulcem complectere natum.
His verbis: fructum mox perceptura salutis
Pulchra fides: animũ laetanti in pectore firmat
Jamq; iter ingresso: properantibus obuia seruis
Nuncia fama venit: puero resonatq; iacenti
Limine de mortis subitam remeasse salutem
Ille vbi cognouit certum concurrere tempus
Sanantis Christi verbis tunc seq; domumq;
Mancipat: amplexus fidei venerabile donum.

Jesus phariseis murmurantib⁹

de cõuiuio publicanorũ dicit non opus esse sanis medico Mathei.ix. Marci.ij.

F Orte dies epulis multos saciauerat vnus
Publica conductis qui vectigalia lucris
Professi rapiunt alieno nomine praedam:
Hos cum discipulis simul accipiebat Jesus.
Ecce Pharisei occulto reprendere risu
Or legis doctor: conuiuia talia iniret.
Ille sed inspiciens quid pectora clausa tenerent
Non inquit medicis opus est: vbi fortia membra
Intemerata salus vegetat: viresq; ministrat.
Aegris sed merito miserans adhibenda medela est.
Discite nunc saltem iubeant quid verba prophete
Non ego sacra magis q̃ʒ mitia pectora quaero
Haud etenim iustos veni ad directa viantes
Sed reuocare malos peccantum a limite gressus.

Discipulis Joānis interrogātibus:

q̃re non ieiunarẽt discipuli ei⁹: parabolā proponit spõsi panni scissure ɀ vtris. Math.ix. Mar.ij. Luce.v.

e Cce sed e numero mirantum munera Christi
Vnus Joannis querebat discipulorum.
Cur ipsi legis ieiunia crebra tenerent
Nullaq3 sub Christo plebes ieiunia ferrent?
Christus ad hec contra placido sic ore profatur.
Qui sponsi laetis comitantur vota choreis
Non praesente illo: ieiunia tristia portant.
Jamq3 dies aderit. cum sponsus turbine secli
E medio comitum rapietur: tristibus illi
Tuncq3 dabunt animos lachrymis: horrore ciborum
Languida concipient animis ieiunia flentes
Qũ stultum est rudibus veteres subtexere pannos
Vestibus. vt turpis peius scissura notetur:
Vtribus aut calidum tritis committere mustum
Quis ruptis totum sequitur disperdere vinum:
Vtribus est rectum rudibus spumantia musta
Condere: sic vinum conseruant fortia vasa.

Filiam Jayri principis dum vadit suscitatum mulierẽ a profluuio sanguinis sanat.

Mathei. ix: Marci. v. Luce. viij.

e Alia tractanti: perculsus pectora luctu
Ecce sacerdotũ princeps procumbit adorãs.
Et sibi defunctam (funus miserabile) natam
Implorat lachrimans: certamq3 venire salutem
Defuncte vita poscebat munere Christi.
Haud mora: consurgens sequitur saluator Jesus
Progressos mulier sequitur vestigia seruans
Qũ languore graui bis sex labentibus annis
Carpebat fluxus (lacerans sine fine) cruoris
Torquebatq3 graui morbus pallore virentem.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-167645-p0051-2

Viribus absumptis: et toto corpore fessa
Pectoris hec tacitam voluebat credula mentem
Arcana secumqȝ fide: iam certa tenebat
Ac tutum fesso fugeret q corpore tabes
Extremam Christi posset si tangere vestem.
Hec vbi per popplum summi pendentia pepli
Fila manu trepida tractauit: protinus ille
Et causas morbi: et credentia pectora cernens
Concessit celerem tali cum voce salutem
Accipe quod meruit fidei constantia munus
Et mox constricto viguerunt sanguine vene
Postq̄ȝ peruentum est vbi funera virginis ingens
Plangentis populi fremitus: clangorqȝ tubarum
Vltima supreme celebrabant funera pompae:
Abscedant inquit tectis hec tristia vestris.
Namqȝ puella iacet placido dimersa sopore:
Defunctam retur flentum quam nescia plaebes:
Talia dicentem: ridentum turba reliquit
Qȝ morte adreptam dixit dormire puellam.
Sed Christus laeti victor: viteqȝ repertor
Frigentis dextram dignatus prendere dextra.
Surgere mox iussit: miranda ad gaudia patris.

Duobus cecis oculi aperiuntur.

Mathei nono.

Inde reuertenti: clamor se protinus offert
Lumine captorum gressu labente duorum.
Atqȝ his Christus ait: si credunt pectora vestra
Nunc virtute mea se reddet lumen ademptum.
Illi firmato se credere corde fatentur.
Tunc Christus fatur: credentes cernite lucem

Nec cuiq3 nostrum post hec edicite nomen
Dixit: sed propere per gaudia tanta videntum
Ardor inexpletus: famam per cuncta ferebat.

Demoniū mutū eiicit agiturq3

de turba que ob miracula ad Jesum confluxerat. Mathei.ix. Marci.vij. Luce.xi.

a Fferturq3 dehinc iuuenis cui rapta sonore
Demonis incursu fuerat substantia vocis
Atq3 propulsus vbi fugit de pectore demon
Confestim sane redierunt munera lingue.
Talia mirantis populi stipante tumultu
Vallatur: cernens sed milia tanta virorū Math.vi.
Ingemit: vt ruris dominus cui pascua laeta
Innumere tondent pecudes rectoris egentes.
Tunc ad discipulos depromit talia dicta.
En late segetes ruris per terga latescunt. Luce.x.
Sed rarus messor frugis superatur aceruo.
Jam superest dominum segetis deposcere tante
Vt sua rura velit numero complere colentum.

Jesus.xij. discipulos cum omni

doctrina premittit. Math.x. Mar.iij.et.vi. Luce.ix.

h Ec fatus: populo ex omni delecta seorsum
Fortia conglomerat hisseno pectora coetu.
Bis sex consociat fidorum corda virorum
Hos vbi delegit: praeceptis talibus implet.
Deuitate viam quam gentes perfidiose
Et Samaritarum fraudis vestigia calcant
Pergite qua patrij pecoris custodia labat
Pergentes vero similem mihi sumite mentem
Vt vobis subigat virtutem demonis atri
Sancta fides: curamq3 piam languoribus aptet

He vires nulla vobis mercede dabuntur
Et vos haud aliter cunctis impedite dona
Non auri argentiue domet possessio mentem
Nec vos nummorum subigat scelerata cupido.
Non geminas vestes: nec plantis tegmina bina
Virtutis nude cupiat seruare minister.
Ingressi muros vrbis: perquirite semper
Hospitio quorum par sit succedere iustis
Ingressique dehinc pacem sub tecta vocate.
Si tranquilla domus fuerit pax illa manebit:
Sin erit indignis habitantum moribus horrens
Diffugiet: vestrumque abitum pax vestra sequetur.
Excludet quicunque ferox vos limine tecti
Auribus aut duris spernet vitalia verba:
Siue aduersa dei famulos succedere tectis
Hospociique focos miscere grauata vetabit
Excutite egressi domibus vestigia vestra.
Haereat iniuste ne vobis portio vitae.
Illos deterior Sodomorum poena manebit
Suppliciis veniet mundo cum terminus omni.
Pergitis en vt oues seuorum praeda luporum.
Sed vos arguto serpentum corde vigete
Simplicitate tamen puras superate columbas
Nam saepe incumbet vobis iniuria praeceps
Conciliisque hominum consistent corpora vestra:
Vos flagris: vinclisque feris: durisque tyrannis
Frendens vrgebit prome violentia secli.
Cum vos tradiderint: verborum ponite curam
Sponte fluens dabitur sermonis gratia vobis.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-167645-p0054-8

Spiritus in vobis: pro vobis digna loquetur.
Fratrem autem tradet scaelerata insania fratris
Ad letumqȝ dabunt genitorum corpora nati
Vos odiis vrgebunt semper pro nomine nostro
Sed finem fidei comitatur gloria vitae.
Profugite e tectis (que vos sectabitur) vrbis
Inde aliam: mox inde aliam conquirite sedem
Nam vobis vrbes semper superesse necesse est
Israelitarum que dent sub nomine plebem.
Discipulus nunquā transcendat celsa magistri
Culmina. nec dominum tenet praecellere seruus
Discipulo satis est: vires aequare magistri
Vel domini similem virtutem praetendere seruo.
Pectoribus vestris semper timor omnis aberret
Nam nudata suis promentur cuncta latebris.
In tenebris tacite vobis quecunqȝ iubentur
Dicite praeclaro mundi sub lumine solis.
Auribus et vestris dicam quaecunqȝ susurrans:
Excelso in populos spargantur culmine tecti.
Despicite illorum rabiem qui corpora vestra
Prosternent ferro: non est iis vlla potestas.
Viuacem leto pariter demittere mentem:
Illum sed potius cordis secreta pauescant:
Corporis est animeqȝ simul cui lata potestas
Passeribus praecium nummi vix portio parua
Praeueniet: non est tamen vnum credere dignum:
Vi iussu domini laqueos incurrere vestros
Quis dubitet sapiens domini sub pectore multis
Cedere pennatis: hominem pro milibus vnum.

Est

Iuuenci Presbyteri

Qui me confessus fuerit sub iudice terre
Hunc ego non aliter coram genitore fatebor
Sic itidem coram genitore negabo negantem.
Non ego nunc pacem terris immittere veni
Sed gladium: patrio dirimat qui pectore natum
Et dulcem natam dirimat qui pectore matris:
Si quis amore meo genitorem pluris habebit
Vel matri soboli ve meum postponet amorem:
Sentiet horribilem nostra de sede repulsam.
Contemnet quicunqꝫ animam pro nomine nostro
Inueniet laeta florentem fruge salutis.
Qui vos suscepiet me suscipisse benignis
Obsequiis: idem me pro genitore supremo
Suscepisse sibi gaudebit perpete vita.

Joannes de carcere ad Jesum et

Jesus de Joanne ad turbas loquit. Math. xi. Luce. vii.

Alia discipulis bis sex: cum iussa dedisset
Justus Joannes ceci de carceris umbris
Sectantum e numero delectos talia dicta
Ad Christum portare iubet. verumqꝫ referre
Tu ne piis animis requies quam regia coeli
Pollicita est terris nostro sub tempore fulges
An superest aliam post hac sperare salutem
Talibus hec Christus dictis mandataꝫ remittit.
Cecorum tenebrae mutantur lumine lucis:
Debiliumqꝫ vigent firmato robore membra:
Lurida discutitur squamoso corpore lepra:
Aerie vocis penetrat surdas sonus aures.
Redditur amissa leti post funera vita
Ad corpus remeans anime iam libera virtus.

Depositum repetens anime substantia corpus
Pauperibusq; suis non dedignata patescit
Fulgentis splendens aduentus gloria terris.
Ille beatus erit quem non deceperit error.
Talia discipuli referunt mandato magistro:
Hoc super ad populum depromit talia Christus
Cur in deserto voluistis visere nuper
Stramen arundineum: vento vibrante moueri?
Cur etiam molli vestitum veste videre?
In domibus regum molli cum veste tenentur:
Fatidicis longe praeponitur ille prophetis
Vt veteris quondam cecinere oracula scripti.
Hunc etenim memorat veneranda lectio vocis
En ego mitto meū stratas aptare ministrū. Malachie.iij
Ante tuos vultus: genuit nec foemina quemq;
Qui maior nostris Joanne hoc viribus esset.
Sed minimus coeli qui in regno est maior habetur.
Huius ab exortu vim coeli regia sensit
Et coeli regnum violentia diripit atrox
Lex omnis summam baptiste a tempore coepit
Atq; prophetarum finis conclusus eodem.
Si vultis voluceris penetralia noscere secli
Ipse est Helyas foelix venturus in aeuum
Corpus Joannis foelix habitabile sumpsit
Helyas quōdam: quem turbine iussa corusco. iiij. Re.ij
Flammipedum rapuit simulatio quadriiugorum.
Audiat hec: dictis pandens vitalibus aures.

Confessio Jesu ad patrem et iugum domini leue est. Mathei.xi. Luce.x.

n Unc tibi confiteor genitor cui gloria seruit
Fulgentis coeli: et terrarum frugiferantum
Namqz abscondisti sapientibus ista superbis
Paruulaqz infantum vis hec comprendere corda.
Jam mihi regnantis sunt omnia tradita patris
Nec quisqz poterit domini cognoscere natum
Ni solus genitor: genitorem mente videbit
Filius: aut idem pandet cui talia natus.
Huc omnes veniant: oneris quos sarcina vasti
Comprimit: iis poterit virtus mea munere patris
Antiquas vires hylari reparare quiete.
Sumite forte iugum: leuis est mea sarcina iustis
Namqz humili dulcem largitur corde salutem.

Discipuli spicas vellunt Math. xij. Marci. ij. Luce. vi.

h Ec vbi dicta dedit: messis perculta grauate
Praeterit: et populus sectantum discipulorum
Spicarum grauidam carpebat in ordine frugem
Ille dies veteri poscebat lege quietem
Sabbata nam priscis repetebant otia iussis.
Ecce pharisei coram reprehendere Christum
Quod sancte legis calcarent iussa metentes
Discipuli: legum sed tunc completor Jesus
Incipit iis veteris scripti monimenta retexens
Legistis certe in templo dauida canorum. i. Re. xxi.
Cum populo quondam panes sumpsisse sacratos
Et propriam: comitumqz famem sedasse sed illos
Illicitum cuiqz fuerat contingere panes
Sumere quos solus poterat de lege sacerdos.
Eiusdem scriptum est iusto moderamine legis

Vates in templo sine crimine festa prophanant
Nec minor est istic vestre glomeratio turbae.
Quã templi virtus: caperent si pectora vestra
Qui non sacra deus: sed mallet mitia corda. Osee. vi.
Non tam saepe viros damnasset factio sacros:
Expertes culpae. sed nunc ego sabbata cuncta
Sponte mea dominans: legis sub iure tenebo.

Manum aridam hominis sanat

Mathei. xij. Marci. iij. Luce. vi.

t Unc conventicula illorum post talia dicta
Ingreditur: mox hic iuvenẽ pro limine cernit
Siccatum ex humero cui pondus inutile palmas
Pendebat: sed tum dictis tentando dolosis
Egris an liceat per sabbata ferre medelam
Querunt. calcate ut legis vindicta maneret.
Christus ad hec: foveam si forte pecuscula vestra
Inciderint. certe transibitis otia legis.
Et pecus ab rupto tolletis vile profundo
Quanto igitur nobis hominum curatio maior
Ad benefacta animos tollens accendere debet?
Ergo age tu Iuvenis redivivam extendito dextram
Cum dicto palmas sanas porrexit utrasque.

Hominem a Demonio cecum et

mutum curat. et in principe demoniorũ id facere opinantes refellit. Mathei. xij. Marci. iij. Luce. xi.

i Ustum pro signis quẽ vix veneratio posset
Mirantis digno populi sustollere cultu
Conciliis trucibus conclamat decipiendum.
Talia prospiciens procerum molimina Christus
Discessit: variis hominum languoribus aptat
Concessam in populis patria virtute medelam.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-167645-p0059-0

Oblatusq; illi est quem demonis horrida virtus
Et lingua et visu truncatum afflixit amare:
Et proprijs escam: cruciatibus esse volebat.
Hunc vbi curatum: visuq; et voce vigentem
Ceca pharisee cognouit factio gentis:
Demonis auxilio (qui princeps demoniorum
Solus nequitie vires ditione teneret)
Hec illum fecisse ferunt sed talia Christus
Viridicis aperit conuincens pectora verbis.
Si gemina regnum distractum parte dehiscat
Et scissa aduersum sese diuisio pugnet:
Disruptis propere labentur cuncta medullis
Horridus et demon: si demone pellitur atro
Aduersa sibimet scissus virtute repugnat
Quis poterit predam tectis auferre virorum?
Ni prius aggressor custodum brachia nodis
Vinciat: et facilis veniat direptio praede.
Quisq; meis aberit discretus miles ab armis
Hostis in aduersa consistet fronte duelli:
Quisq; meis gregibus cogendis liber oberrat
Disijcit ille mei pecoris per deuia pastus.
Sed quicunq; hominum fuerit: super omnibus error
Dimitti poterit: tantum ne spiritus vnq̄;
Vocibus insana laceretur mente profusis
Siue furens: hominis nato conuitia quisq̄;
Ingerit: hec etiam poterunt peccata remitti.
Spiritus at sanctus tantum: cuicunq; prophana
Verborum rabie violabitur: irreuocatis
Suppliciis nunc et semper torrebitur ignis.

Quando venenifferi serpentis saeua propago
Sermonum dulci poterit mitescere fructu?
Nam bona thesauris promuntur dulcia iustis
Et mala letifero procedunt ore venena
Verborum meritis veniet sub iudice poena:
Verborum meritis dabitur sub iudice vita.

Super hoc Quecunqz pater fecerit: hec et filius similiter faciet: et quia venit hora ꝛ nūc est quando ꝛc. Item scrutamini scripturas. Moyses accusat vos. si crederetis Moysi crederetis forsitan et mihi Johannis quinto.

q Ve genitor faciet: sectabitur omnia natus
Namqz idē nato manifestat cuncta videdas?
Et potiora dehinc tribuet miracula rerum
Sicut enim genitor demortua corpora reddit
Ad claram vitae lucem: sic omnia natus
Quae volet ad superos surgentia corpora ducet
Nec genitor quemqz vestrum se iudice queret:
Sed dedit hec nato querendi iura per orbem:
Gloria quo maneat similis natoqz patriqz
Namqz repulsus erit vestro si natus honore:
Improbitate pari genitorem despicietis
Sed cui nostra fidem sermonis gratia figet
Mox me mittentis genitoris dona videbit
Eternamqz dabit praesens constantia vitam
Juditiumqz illi non est: sed migrat ab atra
Morte procul: lucisqz vigens ad limina tendit.
Adveniet tempus quo mortua corpora vocem
Accipient nostram et vitam cum voce tenebunt.
Nam sicut genitor vitam sibi possidet in se:
Sic tribuit nato vitam: et ius dicere iussit

Iuuenci Presbyteri

In terris: hominis quoniam cum corpore veni
Nec vobis mirum videatur corpora cuncta
Vobis ad auditum: proprijs exurgere bustis
Iustorumque animas: rediuiuo corpore necti.
Iuditioque graui miseros exurgere prauos.
Nec mihi iuditium tribuet mea sola potestas
Arbitrio quoniam genitoris cuncta iubentur:
Qui me iustitiam terris disquirere iussit:
Namque ego si proprio testis pro nomine surgam
Falsa loqui possem: ast alius quia testis habetur
Pro nobis recte mihi talia temnere fas est.
Nam veris operum signis: manifestior omni
Luce nitet praesens nostris testatio factis.
Talia concedens genitor: mihi testis adheret
Qui me dimisit terris sua ponere iussa.
Huius enim vocem: numquam comprendere quistis
Nec speciem propriam concessit visere vobis.
Nec sermo ipsius poterit per vestra sedere
Pectora: credendi quoniam substantia nulla est.
Queratur veterum scriptorum lectio vobis
Perpetuam cunctis vitam quam ferre putatis:
Hec etiam nostrum testatur lectio donum
Nec tamen audetis propius consistere nobis:
Ne vere vobis contingant gaudia vitae.
Non mihi captatur terrene gloria laudis:
Namque ego: qui summi genitoris nomine veni:
Respuor a vobis: veniet sed disch####us alter
Nomine quem fultum proprio: gens vestra sequetur
Alterne in vobis captatur gloria famae:

Carminū euāgelicorū Liber .ij.

Vnius et solam fugitis disquirere laudem.
Ne vos arguerim coram genitore: sed illic
Accusator erit: quem spes modo vestra celebrat
Moses. quem fidei nullo servastis honore.
Eius enim scriptis vester si crederet error
Crederet et nobis Mosi quem scripta frequentant

Phariseis signū petentibus Jone et Niniuitharum signum tradit. Mathei.xij. Luce.xi. Marci.viij.

t Alia tum contra: scribarum verba sequūtur
Vocibus indubitata fides comitabitur istis
Si virtus certis firmet miracula signis
Ille dehinc: polluta magis generatio querit. Deu.xxxij.
Signa sibi: rebus stabunt sed signa futuris
Namq; ꝓpheta cano quantū sub pectore ceti. Jone.ij.
Temporis absumpsit: terre in penetralibus altis
Progenies hominis: tantum dimersa manebit.
Adveniet tempus: quum surget reddita vitae
Gens hominum proprijs in fletum dedita gestis
Hec istam digno damnabit crimine gentem:
Qr maris e fundo surgentis voce prophete. Jone.iij.
Commonita: in lachrymas dominū proiecta reflexit
Hic et Joneis monitis potiora jubentur
Contemnitq; feris animis gens impia lucem.
Et regina noti: vitales surget in oras. iiij. Re.x.et.ij
Illius ad specimen damnabit effera plaebes. Para.ix
Finibus extremis libye q venerat illa
Vt salomona pium praeceptis dedita iustis
Audiret: potior nunc est salomone potestas:
Et tamen obtuse cecantur pectora plabis.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-167645-p0063-8

Expulsis si quando fugit de pectore demon
Quem turbat sanctus purgato corpore flatus
Ille venenatis collustrat passibus oras
Qua nulla excurrit fontani gurgitis unda.
Si requiem placide sedis non repperit: ardens
Tum repetit suete sitiens habitacula mentis.
At si forte suis obnoxia corda venenis
Ornatumque levi ridentia limina cernit
Associat septem similis glomerando furores
Vis inimica hominum: penetratque in viscera serpens
Sic genus hoc vero sensu cum degener errat
Vincula perpetuis deflebit subdita poenis.

Matrem et fratres negligens dicit sibi matrem et fratres esse qui audiunt et faciunt verbum dei. Math. xij. Marci. iij. Luce. viij.

a Tum hec cum populis vitalia dicta frequentat
Pro foribus mater cum fratribus astitit illic
Et miscere foris sermonem cominus orat.
Talia tum matris mandatis dicta remittit.
Hic mecum genitrix: mecum germana residunt
Corpora: nam patria impletur cuicunque voluntas
Ille meo proprium connectit sanguine corpus
Et matris generisque mei sub nomine habetur

Sedens in navicola Jesus turbis parabolas exponit: primo seminantis. Mathei xiij. Marci. iiij. Luce. viij.

p Rogreditur templo terrarum lumen Jesus
Et maris extrema terreque resedit in ora
Innumereque illic plebis fluxere caterve
Ille sed excelsam scandens celeri pede puppim
Littora complenti depromit talia plebi.

Ecce sator proprio commendat semina ruri
Illa cadunt diuisa solo. sortemq; locorum
Pro virtute ferunt: etenim si vbi trita viarum
Sub pedibus solido densetur limite tellus
Aerijs auibus dant vilem semina praedam
Ast vbi pertenui velantur puluere saxa
Farra quidem viridem depromunt germinis ortum
Sed quia nulla subest siccis substantia glebis.
Inserto arescunt radicum fila calore:
Cunctaq; mox apicum labuntur acumina laeto:
Seminibusq; alijs contingunt aspera rura
Sentibus hic spinisq; feris velocius exit
Roboris augmentum: frugemq; internecat angens
Vberibus vero quae dantur semita glebis
Illa ferunt pulchram segetem: cui laeta frequentat
Incrementa sui centeno copia foetu.
Audiat hec aures mentis qui gestat apertas.
Talia discipuli mirantes dicta: requirunt
Implicitis populo cur clauderet omnia verbis?
Ille sed admota credentum plaebe profatur.
Vobis qui firmo robustam pectore mentem
Ad capienda dei penetralia constabilistis
Concessum est adytis penitus consistere regni,
Illis pro merito clauduntur limina vitae.
Si quis habet dignus: capiet potiora redundans
Qui vero expertes coelestis muneris errant
Amittent etiam proprium quodcunq; retentant
Idcirco obscuris cooperta ambagibus illum
Promitur in populum sermonis gratia nostri

Ut dictum Esaie merita de plebe recurrat: Esaie. vi
En populi mentes velantur ad omnia crassis
Obicibus: sensu ne tangant munera vitae:
Auribus assistunt clausis: oculisque grauatis.
Ne conuersa bono sanetur noxia plaebes.
Quam vestre nunc sunt aures oculique beati?
Nam multi veterum iusti sanctique prophete
Que vobis clarent: orarunt cernere dona.
Accipite ergo animis quis sit de semine sensus
Quisque meum verbum summas demittit in aures
Nec sensus recipit stabili praecepta vigore
Eripit illius totum de pectore demon:
Talis agro est similis duro qui germina farris
Exponit rapidis auibus sine fruge rapinam.
Sunt alii: laeto qui pectore nostra receptant
Sed breuis est illis percepte gratia frugis.
Nam si dura premat mentem strictura coercens
Continuo trepidi produnt sibi credita farra:
His saxosus ager simili leuitate virescit
At spinosus ager: curarum mole grauatis
Respondet. praessant quos pondera diuitiarum
Semina sic nostri sermonis praessa grauantur
Nec fructus sequitur spinarum horrore necatus
Pinguia sic itidem paribus stant viribus arua
Illis: qui clare capiunt praecepta salutis
Que penetrant animum: sensu tractante tenaci.
Centuplicemque ferunt virtutis robore frugem
Hec tum discipulis: plaebique hec insuper addit.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-167645-p0066-5

Parabola de Tritico et zizania.

Mathei. xiij. et Marci. iiij.

a Gricole simile est regnum sublime tonantis
Ille iacet proprio mandãs bona semina ruri
Sed post subripiens (homini insidiando) saporem
Trux inimicus adit. loliumq; inspergit amarum
Ecce sed ad fructum culminis cum spiceus horror
Processit. lolio messis maculata redundat.
Tum domino famuli mirantes talia fantur
Nonne bonum terrae semen per terga dedisti
Unde igitur lolio turpi tua rura gravantur?
Sed iam si iubeas messem purgabimus omnem
Triticeusq; nitor selecta sorde nitebit.
Tum dominus miti contra sermone profatur
Hic dolus est inimice tuus: sed farra sinamus
Crescere cum lolio. pleno nam tempore messis
Secretum lolio connexo fasce iubebo
Ignibus exuri. at nostro de semine messis
Horrea nostra dehinc purgata fruge replebit.

Parabola de grano sinapis Mathei. xiij. Marci. iiij. Luce. xiij.

h Aud aliter sic est (cordis si panditis aures)
Prae parui grano regnum coeleste synapis:
Quod proprio insinuans disponit cultor agello
Seminibusq; illud minus omnibus esse virentum
Creditur. ac iusti mox ut crementa vigoris
Sumpserit: erecto transcendit vertice cunctas
Agrorum fruges: ramis ut plumea turba
Confidat: possitq; umbras habitare virentes.

Juuenci Presbyteri Parabola de frumento. Mathei xiij. Luce. xiij.

Fermento par est munus coeleste salubri
Quod magna condit mulier sub mole farine
Illa dehinc modico fermenti mixta calore
Conducto vnius coalescit corpore masse.
Talia dum populo perplexis condita verbis Mar. iiij
Promebat: veteris quo possent dicta prophete
Ordine seclorum iussis concurrere rebus
Os aperire meum dignabor: condita mundi
Conuoluet ructās varij sermonis imago. Psal. lxxvij
Inde domum repetit sero: turbasqꝫ relinquit.

¶ Incipit liber tertius Juuenci Presbyteri.

Interpretatur discipulis parabolam Zizaniorum. Mathei. xiij.

Ruerat in terras roseum iubar ignicomus sol
Discipuli rogitant: lolij quid questio vellet
Et segetis; clarus quibus hec depromit Jesus
Optima qui farris commendat semina glebis
Filius est hominis: mundum sub nomine ruris
Accipite atqꝫ homines puro pro semine iustos
At lolium infoelix cooperti demonis arte
Sunt homines: inimicus erit vis horrida demon
Extremus mundi finis pro tempore messis.
Messores patris venient per rura ministri
Quos hominis natus proprij de corpore regni
Colligere erroris laqueos labenqꝫ iubebit
Collectosqꝫ simul rapidis exurere flammis
Dentibus his stridor semper: fletusqꝫ perennis:
Secretisqꝫ pijs veniet lux aurea vitae:
Sedibus vt coeli vibrentur lumina solis.

Prophetā in patria sua sine honore esse. Mathei.xiij. Marci.vi. Lu.iiij. Joan.iiij

h Et docuit: patriamqꝫ redit saluator in vrbē
Illic expediens populis (mirabile dictu)
Justitie leges vitaeqꝫ salubria iussa:
Virtutes patrias simul insinuando docebat.
Tunc liuore graui plaebes commota suorum:
Praesentisqꝫ simul domini miracula voluens
Et generis noti reputans ex ordine gentem:
Haec inter sese submissa voce volutant.
Nonne hic est soboles fabri: cui nomē Joseph. Jo.vi.
Num Maria est genitrix: num fratrū nota propago est
Vnde igitur legis doctor: tanteqꝫ minister
Virtutis: cedit cui labes victa malorum?
Nazara sic plaebes: cui talia reddit Jesus
Temnuntur proprijs miracula semper in oris
Et sine honore manent patria sub sede prophete.
Talibus indignans praessit sua munera Christus.

De Joannis capite in disco. Mathei.xiij. Marci.vi. Luce.ix.et iij.

i Nterea ad regem volitabat fama superbum
Qꝫ mala cuncta illic virtus diuina domaret
Sed putat Herodes leti qꝫ lege remissus:
Tanta vt Joannes virtutis dona teneret
Nam quondam cernens: liuenti pectore demon
Erroris labem: puris qꝫ solueret vndis
Justus Joannes: damnis accensa malorum
Tunc petit Herodem pestis saeuissima regem.
Et facile iniusti penetrans habitacula cordis
Accumulare feris subigit scelera impia gestis.

Arserat illicito Herodes accensus amore
In thalamos fratris: casto quod iure vetabat
Doctus Joannes: feritas sed nescia recti
Subiecit leges pedibus fruiturqȝ nefandis
Connubijs instumqȝ super (quia parua vetabat)
Carceris immersit tenebris vinclisqȝ grauauit
Sanguine nam iusti (promotio praessa timore)
Abstinuit sitiens feritas: quia magna prophetam
Plaebis Joannem veneratio suscipiebat.
Natali sed forte die: quum laeta tyrannus
Herodes celsis strueret conuiuia tectis
(Luxurie quoniam coniuncta superbia gaudet)
In medio iuuenum regine filia virgo
Alternos laterum celerans sinuamine motus
Compositas cythara iungit modulante choreas
Ipse sed imprimis (mirata virginis arte)
Attonitus stupuit: tunc praemia cuncta patere
Juratus spondet quicunqȝ puella petisset.
Illa sed horrende seruans scelera impia matris
Urget Joannis caput a ceruice reuelli.
Et lance inferri praesentia munera poscit.
Praesentum Herodes procerum sub pondere tristis
Jurandiqȝ memor iuris: tamen imperat aeger
Insontis caput inferri tradiqȝ puellae.
Illa nefas matris scaelerata ad gaudia portat.
Corporis at lacerum flentes sine nomine truncum
Discipuli condunt terre Christumqȝ sequuntur.

De quinqȝ panibus et duobus

piscibus quibus saciauit quinqȝ milia hominum. Mathei.xiiij. Marci.vi. Luce.ix. Joannis.vi.

Carminū euāgelicoꝝ liber .iij.

i Lle vbi cognouit iusti miserabile laetum :
Deserit insontis pollutam sanguine terram.
Frondosaqꝫ latet secrete vallis in vmbra.
Sed populi immense virtutis dona sequuntur.
Ille vbi credentum turbas in valle remota
Conuenisse videt : morborum tabe repulsa :
Corpora subiecit miseratus multa medele.
Iamqꝫ sub extremo labentis lumine solis :
Discipuli Christo suadent dimittere turbas
Vt sibi quisqꝫ paret quaerens per compita victum :
Ille iubet cunctis illic conuiuia poni.
Discipuli ostendunt nihil amplius esse ciborum
Ni pisces geminos : et farris fragmina quinqꝫ
Hoc inquit satis est : tunc mox discumbere plaebem
Gramineisqꝫ thoris iussit componere membra.
Suspiciensqꝫ dehinc coelum genitore praecato :
Ipse duos pisces et quinqꝫ ex ordine panes
Diuidit : et dapibus mensas onerauit opimis.
Iamqꝫ expleta iacet (dictu mirabile) plaebes :
Relliquiasqꝫ dehinc mensis legere ministri
Bis senosqꝫ sinus cophinorum fragmina complent
Cenantum numerus tum milia quinqꝫ virorum
Praeterea populus matrum fuit et puerorum.

Jesus sup mare ambulat et Petrum mergentem apprachēdit. Mathei .xiiij. Marci .vi. Joannis quarto.

D iscipulis tunc inde iubet conscendere nauem
Et transire fretum : donec dimitteret omnes
In sua quemqꝫ viros : tunc montis celsa petiuit
Secretusqꝫ dehinc genitoris nomen adorat.

Iamq; sopo:ata to:pebunt omnia nocte.
Quum puppis medio sulcabat in aequo:e fluctus
Iactata aduerso surgentis flamine venti
Ast vbi iam vigilum quarta statione p:emebat
Noctis : iter rapidqs attollens lucifer o:tus
Fluctibus in liquidis : sicco vestigia gressu
Suspensus carpebat iter (mirabile visu)
Iamq; p:opinquabat puppi : sed nescia naute
Attoniti tremulo vib:abant co:da pauo:e
Clamo:emq; simul confusa mente dederunt.
Tum pauidis Christus loquitur. timo: omnis abesto
Credentumq; regat vegetans constantia mentem
En ego sum : vestre docto:um noscite lucis.
Olli confidens respondet talia Petrus.
Si tua nos vere dignatur visere virtus
Me pariter permitte tuo super aequo:a iussu
Fluctibus in liquidis immersos figere gressus.
Annuit his dominus : nauem mox linquere Petrus
Audet et innixus figit vestigia ponto.
Verum vbi tantarum mentem miracula rerum
Terrificant : ventiq; minas c:ebescere cernit
Paulatim cedunt dubio liquefacta timo:e.
Que validum fidei gestabant aequo:a robur
Iamq; Simon medio submersus co:po:e clamat.
Fluctibus ho:rendis pereuntem diripe Christe.
Dextera confestim p:otenditur obuia Petro
Et dubitata fides verbis mulcetur amaris.
Ascensecq; rati contraria flamina cedunt.
P:aesentemq; dei sobolem stupuere rogantes

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-167645-p0072-8

Carminū euāgelicoꝝ liber.iij.

Cuncti nauigio socij quos casus habebat.
Transierat tandem sulcans freta feruida puppis
Optatumqꝫ grauis comprenderat ancora portum.
Conueniunt populi rapido per littora cursu
Portantes aegros : vestisqꝫ attingere fila
Extrema exoptant. mirumqꝫ hoc munere cuncti
Credentes referunt plenam per membra salutem.

De manibus lauandis et de his

que de ore exeunt que coinquinant non que intrant in hominem. Mathei.xv. Marci.vij.

Ecce pharisei scribeqꝫ hinc inde dolosi
Captantes Christum : ꝑmunt fallatia dicta
Cur tua discipulos lapsare ferunt documenta
Praeceptis veterum manibus ? nam cura lauandis.
Praeterit. assumuntqꝫ simul cum sordibus escas.
Ille sub hec fatur. magis hoc est querere dignum
Transgressi mandata dei quod proditis omnes
Namqꝫ deus morte desixa lege minax. Leui.xx. Exo.xxi
Si genitor cuiqꝫ : verbo ledatur amaro :
Vel genitrix nati verbis pulsetur acerbis :
Irrita vos istec facitis peruersa docendo :
Quā manifesta viget de vobis dicta prophete. Esa.xxix
Me populus summis labijs sublimat honore
Sed diuersa procul cordis secreta peterrant
Accipite ergo omnes. auresqꝫ aduertite cordis
Non illata homines. fuerint quecunqꝫ : pudendis
Sordibus aspergent : vitaue animoue sedebunt :
Erumpunt hominum sed que penetralibus oris
Internam misere maculabunt edita mentem.
Discipuli Christo memorant ꝙ verba loquentis

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-167645-p0073-4

Occulto traherent scribarum pectora risu.
Ille dehinc. genitor plantarum semina noster
Quae non ipse sui conseuit in aequore ruris
Abijciet: penitus radicibus eruta longe.
Cecus forte ducem cecum si nactus oberrans
Decidet in foueam pariter dimersus vterqꝫ.
Tum petit absolui Petrus quid questio vellet:
Ipse Phariseis q̄z mox scribisqꝫ dedisset.
Tum sator aeterne respondet talia vitae.
Vos etiam duro discluditis omnia corde
Jussa: nec admittit mentis dubitatio lucem.
Nam quecunqꝫ hominum veniunt extrinsecus ori
In ventrem cedunt. animoqꝫ incognita currunt
Que vero interno concepta e pectore promunt
Ora hominum mentem possunt aspergine labis
Polluere. immundoqꝫ hominem maculare piaclo.
Secreto cordis promunt noxia vitae
Cōsilia: et cedes et furta nephandaqꝫ thororum
Et fraudes: fallaxqꝫ hominum pro testibus error:
Et rabide coelum pulsans insania vocis
Hec sunt que maculant hominē: quē sordibus implent
Illotis autem manibus non polluit vnq̄z
Corporis arbitrio terrenum sumere victum.

Filiam mulieris Syrophenisse a demonio curat. Mathei xv. Marci. vij.

h

Ec vbi dicta dedit pulcherrima rura Sirorū
Sidonem Tyrumqꝫ petit. cum foemina fusi
Crinibus et praecibus natam causata iacentem
Voluitur: et tacitum non deserit anxia Christum
Orare: vt mentem vexatam demone saeuo

Redderet: et misere tandem resipisse liceret.
Tunc etiam praecibus sectantum discipulorum
Respondit: proprias genitoris malle bidentes
Cogere: quas vagus late dispeserat error
Crebrius instanti tum talia fatur Jesus.
Natis quisq; suis panem non detrahet vnq;:
Et canibus iaciet: tum talia foemina fatur.
Micarum saltem canibus sua portio mensae
Decidit. atq; nihil dominorum cena grauatur.
Tum dominus loquitur. veniant tibi digna salutis
Praemia: que fidei meruerunt robora tantae.
Talia saluator verbis et voce loquutus
Virginis et mentem (discluso demone) virtus
Compleram implevit donis fecunda salutis.

Secus mare Galilee cecos claudos et mutos sanat et septē panibus et paucis piscibus saturauit quattuor milia hominū. Math. xv. Mar. viij

i Inde Galileas repetat saluator in oras
Praecelsiq; procul montis consedit in arce.
Haud mora: conueniunt populi secumq; trahebant
Pars captos oculis. et vulgus debile crura
Elinguesq; alij: morbiq; vocabula mille
Omnibus ille tamen languores dempsit amaros
Viribus et validis venerando munere donat.
Tum populi pariter miracula tanta frequentant
Eternoq; patri laudes gratesq; celebrant.
Discipulos Christus cogens in vertice montis
Secrete alloquitur. plaebis miseratio multa est
Tertia nam terris remeant iam lumina solis
Ex quo nulla sibi sumunt alimenta ciborum

Jeiunam nolim tantum dimittere plaebem
Ne labor afficiat populos per longa viantes
Discipuli Christo ostendunt septem sibi panes
Esse: et pisciculos alimenta ad proxima paucos
Tum populum iussit terre per terga cubare
Quodque fuit: totum propriis decerpere palmis:
Et cunctē curat mensatim tradere plaebi.
Discipuli ponunt epulas: populusque repletur
Ad satiem dapibus: relegunt mox fragmina panis
Et sportas referunt cumulato pondere septem
Quattuor ex omni fuerant tum milia plaebis
Nec numero quisquam matres puerosque notavit.

De signo Jone prophete Math. xvi. Marci. viij. Joannis. vi. Luce. xij.

i Inde magedarū naui transcurrit in oras
Ecce Pharisei Saduceique dolosi
Poscere tentantes instant coelestia signa
Sed Christus cernens fallacia pectora fatur.
Conuexum quotiens claudit mox humida coelum
Si ruber astrifero procedit vesper olympo
Dicitis adueniet ventura luce serenum.
Jamque sub exortu solis si tristia rubro
Nubila miscentur confusa luce colori:
Dicitis agricolis nautisque venire fragosam
Ventorum rabiem: tempestatumque furores.
Fallaces vestis faciem discernere coeli
Seclorum vero nescitis tempora signis
Explorare suis: sed vobis signa dabuntur
Quae maris immenso quondam venere profundo
Belua cum tenuit ventris sub carcere vatem. Jone. ij.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-167645-p0076-0

Haec ait et propere puppis retinacula soluens
Trans freta contendit rapido comprendere cursu
Arua philippo rum: sociisq; hec talia fatur.

De fermento Phariseorum. Mathei.xvi. Marci.viij. Luce.xij.

s Ollicite vobis vitentur noxia farra
Fermentumq; ferox vestris auertite mensis.
Illa Pharisei Saduceiq; dolosi
Admiscent escis falluntq; in nomine panis.
Cur vobis tacitas voluit cunctatio mentes?
Proh q̄ʒ parua fides sensu torpente fatiscit?
Dicit is aduersi naui q̄ tollere panes
Non fuerit vobis vacuum farrisq; cauendas
Insidias iubeam: meminisse et scire putabam
Panes quinq; mihi plebis q̄ milia quinq;
Implerunt dapibus: cophinisq; superflua tantis
Fragmenta ad cumulum fuerint collecta ciborum
Quatuor et rursum coenantum milia panes
Quod facile implerint septem: sportasq; referri
Vidistis rursus completas relliquiarum.
Sed moneo istorum semper fermenta cauenda.
Discipuli tandem vitaliq; verba sequuti:
Doctrinam cernunt fermenti nomine dictam.

Petrum post confessionem quia

Christus filius dei esset dure increpat q̄ eum a morte dehortaretur. Mathei.xvi. Marci.viij. Luce.ix.

i Nde ubi peruentū est liquidi p terga pfundi
Clara philippeo qua pollent nomine rura:
Cogit concilium sectantum discipulorum
Et querit quem se populorum fama putaret.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-167645-p0077-6

Respondent multas plaebis tunc esse loquelas
Crebrius audisse et multos firmare q̄ esset
Justus Joannes: populos qui flumine lauit:
Pars trepidat(meori seruās oracula mēte)Malach vlt.
Heliam venisse iterum quē prepete cursis
Turbine coelesti quondā simulata q̄drigis. iiij. Re. ij
Astris inseruit rapide vis feruida flamme
Hieremiam dixere alij: pars esse prophetam.
Tunc christus cunctis arridens pectore blando
Conquirit que sit sentencia discipulorum.
Sed stabilis petrus: Tu sancti filius inquit
Christus: magnifico terras qui lumine comples
Tum dominus forti respondet talia petro
Petre beatus eris: nam talia pandere certe
Humanus sanguis vel terre portio corpus:
Haud vnq̄z poterit: genitoris munera sola
Possunt tam validum fidei concedere robur.
Tu nomen petri digna virtute tueris.
Hac in mole mihi sancti in robore ponam
Semper mansuras aeternis moenibus aedes.
Inferni domus hec non exuperabile portis
Claustrum perpetuo munitum robore habebit.
Coelestisq̄z tibi claues permittere regni
Est animus: terrisq̄z tuo que nexa relinques
Arbitrio: coelo pariter nodata manebunt.
Soluerit et rursus tua que sentencia terris
Haud aliter venient coeli sub sede soluta.
Sed vos discipuli christum me dicere cunctis
Parcite: q̄ soli cognoscant talia digni

Carminū euāgelicorū Liber .iij.

Jam lux adueniet properis mihi cursibus instans
Moenibus in solymis rabies quum prona furore
Erinnios vatum saturabit sanguine nostro
Ast vbi lucifluum reddet sol tertius ortum
Consurget radiis pariter redimita salutis
Vita mihi cunctisq; dabit sua munera terris.
Tunc petrus magno perculsus corda dolore
Absint christe tuis inquit tam tristia sanctis
Monstra procul membris: nec fas est credere tantum
Nec tibi tam durus poterit contingere casus
Christ⁹ ad hec procul hinc inquit ꝑcul effuge demon
Nil tua diuinam mentem prudencia tangit:
Sed terrena sapis mollisq; timore tremiscis

Dicit crucem suaz tollere debere

vnumquemq; qui velit dn̄m sequi et dicit non visuros quosdam mortem donec videant filium hominis in regno venire. Math.xvi. Mar.viii.

Sed si quis vestrum vestigia nostra sequetur
Abneget hic sese corpusq; animamq; recusans:
Atq; crucem propriam comitatibus addere nostris
Gaudeat: amissam redimet cui gloria vitam
Nam seruata perit terris possessio lucis
Commoda sed quid erunt secli mortalia lucra
Si damnum pariant vite lucisq; perennis:
Vel que digna queunt anime commercia poni:
Filius huc hominis veniet sub nomine patris
Coelestesq; illum fremitu comitante ministri
Stipabunt reddetq; homini sua debita vite:
Vera loquor certos istic sub nomine lucis
Inueniam: coeli fungens cum regna capessant.

Iuuenci Presbyteri
De transfiguratiōe Iesu Christi

Math. xvij. Marci. ix. Luce. ix.

H ec vbi dicta dedit passus bis terna dierum
Lumina conuerso terras transcurrere coelo
Tum secum iubet abruptum conscendere montem
Petrum zebedeiq; duos per deuia notos
Inde vbi peruentum est: secreti montis in arcem
Continuo christus faciem fulgore chorusco
Mutatur. vestisq; niuis candore nitescit.
Respiciunt comites medium q; assistere sanctis
Helye mosiq; vident. tum talia petrus
Respice num nobis potius discedere longe
An ne isthic tante spectacula cernere molis
Conueniat? trina tamen hic tentoria vobis
Si iubeas frondis faciam diuersa paratu
Singula sub noctem que vos aulea recepent.
Talia dum loquitur: coelo prefulgida nubes
Circumiecta oculis condebat lumine montem
Et vox e medio lucis manifesta cucurrit
Viuens hic meus est natus: mea summa voluptas
Huius iusticiam iusto comprendite corde.
Discipuli pauido presserunt corpore terram
Nec prius e prono vultus sustollere casu
Audebant: sancto christi q̄; dextera tactu
Demulcens blandis firmasset pectora verbis
Surgite: et abiectum fortes calcate timorem
Glorie et huiusce expertes vos reddite cunctos
Nec cuiq; presens pandatur visio vobis
Ni prius huc hominis soboles speciosa reportet
In lucem referens mortis de sede trophea

Consurgunt: soluq̄ꝫ videntes voce, requirunt
Cur scriptis veterum scribarū factio certet Malach.vi.
Heliam primū coeli de sede reuerti
In terras christiq̄ꝫ dehinc consurgere lucem:
Christus ad hec veniet certo sub tempore iustus
Helias: reddens mox omnia debita seclo
Sed si quis credit iam venerat ante renascens
Ignotum veluti rabies quem ceca furoris
Demersit leto: mox senior altera cedes
En hominis nato trucibus laniatibus instat

Puerum lunaticum sanat ⁊ de fide vt est granū synapis. Math.xvij. Mar.ix.lu.ix.

H Ec ait: et populū repetit monteq̄ꝫ relinquit.
Ecce sed inflexis genibus fletuq̄ꝫ solutus
Vir senior precibus christum veneratus adorat:
Dauidis soboles hominū lumenq̄ꝫ salusq̄ꝫ
Te precor horribilem nati de corpore morbum
Perturbes: reddasq̄ꝫ seni solatia vite.
Nam cursus lune natum mihi demonis arte
Torquet: et in liquidas deiectum proiicit vndas:
Aut miserum medio proiectum voluit in igni
Nam tua discipuli sectantes iussa frequenter
Connixi: nulla insolidum mihi dona dederunt.
Tum christus magno commotus corda dolore.
O gens nullius fidei gens effera semper
En eciam patiar vobiscum me fore terris:
Sic ait et puerum mandat perferre parenti
Ante suos vultus: tum vocis pondere multo
Incubuit: mentisq̄ꝫ simul conuulsa venena
Demonis horrendi purgato corde fugauit

Iuuenci Presbyteri

Discipuli rogitant cur non successerit illis
Eiusdem pueri tociens tentata medela:
Respondit dominus: titubat quia pectore vestro
Instabilis fidei nutans per lubrica gressus.
Sed si tanta foret credendi portio vobis
Que minimi posset granum prestare synapis
Istius hinc montis possetis vellere verbo
Inque alias sedes cunctam transuoluere molem
At genus hoc morbi dumtaxat vota precesque
Multaque robusti ieiunia pectoris arcent

Petrus in ore piscis inuento nummo dissoluit tributum. Math. xvij.

Inde capharnaum gradiens peruenit ad oras
Conuenere petrum quibus instat cura tributi
Soluere poscentes solitum pro nomine christi
Ille sed ad petrum conuersus talia fatur
Dic inquit reges quorum dependere natos
Externos propriosne sine iussere tributa:
Respondit petrus: his alienos soluere certum est.
Cernis ait christus natum non soluere regis
Sed ne quem ledam: praeceptum suscipe nostrum:
En maris vndisoni rupes que prodit in altum
Scandatur tibi summam Simon. hamusque profundo
Stamine setarum connexus precipitetur:
Heserit et curuo qui primus acumine piscis
Huius pandantur cissi penetralia ventris
Illic inuento duplex dissolue tributum

De humilitate pueri et de .xcix. ouibus. Math. xviij. Marci. ix. Luce. ix. et. vij. et. xv.

Carminū euāgelicoꝝ liber .iij.

D Iscipuli post inde rogant: qui maximus alto
In coeli regno et: meritis pro qualibus esset:
Tum christus medio puerum consistere coetu
Precipit: et placido doctor sermone probatur:
En huius similem pueri se reddere certet
Quisqꝫ cupit celsam coeli conscendere sedem
Erroris laqueos seclis increscere certum est
Sed tamen infoelix per quem generabitur error
Qui vero e paruis istis deceperit vnum
Si sapiat nectat saxo sua colla molari
Praecipitemqꝫ maris sese iaculetur in vndas:
Nec quisqꝫ fastu paruos contempserit istos
Horum custodes coelesti in sede tuentur
Altithroni vultum genitoris sydera supra:
Sed si quis pastor cui pascua credita tondent
Centum balantes vnam cum forte seorsum
Nescius error habet quaesitor deserit omnes
Vnius et totis lustrat vestigia syluis
Illam si magno possit repperire labore
Letitia inuente maior tum nascitur agne:
Quā pro cunctarum numero qꝫ nulla recessit.
Ex istis paruis genitor sic perdere quemqꝫ
Non patitur: gaudetqꝫ suis increscere regnis.

De correctione fratrum Math.

xviij. Luce.xvij.

S I fratrem proprio delicto commaculatum
Cernis: secreto mox dictis corripe solus
Si tua verborum patiens moderamina laudat
Labentis mentem frater lucrabere fratris
Sin tua solius contemnet verba relinquens

Tunc aliis pariter monitor pia iussa frequentet
Sed si decuties doctorum frena duorum
Tunc ad consilium referantur crimina plenum
Ut populi saltem sanetur pondere victus
Sin et multorum contempserit efferus ora;
Sit tibi divise mulctatus nomine gentis
Namque in consilium semper presentia nostra
Adveniet: mediumque duum me stare necesse est
Sive trium fuerit coetus sub nomine nostro.

Ignoscere nos debere invicem usque septuagies septies. Math. xviij. Luce. xvij

Tum Petrus querit qd fratri errata remittat
An septem lapsus homini indulgere liceret
Christus prosequitur: non septem crimina tantum
Sed deculpata super donentur vulnera fratri

De eo qui conservum propter denarios centum suffocat. Mathei. xviij.

Nam coeli regnum domino prediuitis aule
Consimile est nummi racionem qui sibi poni
Iusserit: et servum debentem multa talenta
Precipit abreptum cum coniuge progenieque
Atque opibus cunctis venali nomine sisti.
Tum servus dominum prostrato corpore adorat.
Et spondet spacium sibi si foret ulla facultas
Omnem nummorum domino dissolvere summam
Commovit dominum famuli miseratio flentis
Cunctaque trans meritum concessit debita servo.
Ille sed egrediens conservum limine in ipso
Nactus constringit: tum debita fortior urget
Persolvi: precibusque locum truculentus abegit:

Carceris et mersum tenebris poenisqꝫ premebat.
Que postq̄ꝫ dominus famulorum noscere verbis
Incipit: adducto ingessit iustissima seruo
Dicta dolens iramqꝫ mouet iussisqꝫ seueris
In tormenta ferum detrusit cuncta reuoluens
Debita que dignis lueret per vincula poenis.
Sic vobis faciet genitor qui culmina coeli
Possidet: immites seuo si pectore fratrum
Peccata orantum dure punire voletis.

Uxorem nō dimittendaꝫ nisi ob fornicationem. infantes non arcendos esse a benedictione dixit. Math.xix. Marci.x.

Alia dicta dedit: galileaqꝫ rura reliquit
Judeamqꝫ petit. qua pinguia rura silenter
Agmine iordanis viridis prorumpit ameno
Nec minus in stratis egris donare salutem
Sublimisqꝫ patris concedere munere prestat.
Ecce pharisei tentantes querere pergunt
Coniugis an liceat reiectum scindere vinclum
Quicquid erit lesi tanget quod corda mariti:
Hec vbi percepit: depromit talia christus
Principio deus in terris par dispare sexu Gene.i.
Constituit: iussitqꝫ vno de corpore necti
Amborumqꝫ animos iunctis inolescere membris
Quod deus ergo iubet proprio concrescere verbo
Illicitum est hominum fedo secernere luxu.
Moses precepit (q̄ pectora dura videret)
Scribere discidium quo saxea corda reuinci
Per proprios apices possint sub iudice flamme
Nam temere exoluet casti qui iura cubilis

Iuuenci Presbyteri

Alteraqꝫ illius thalamis saciabitur vxor:
Crimen adulterij: populo sub teste subibit.
Discipuli referunt vrget lex ist avirorum:
Seruitijsqꝫ premit non equo pondere partem:
Vt melius fuerit thalamis caruisse perosis
Respondit dominus: non omnes pondere tanto
Subijcient humeros lecte sunt taliq dona
Virtutis. trino truncantur corpora more:
Que nulla gaudent genitali lege thororum
Namqꝫ alios tales progigni in luminis auras
Comperimus: plerosqꝫ hominum vis ferrea seru
Eruit: atqꝫ alios ipsis sibi demere constat
Pro coeli regnis pronum de pectore amorem
Quisqꝫ capax fuerit celsa virtute capessat
Quod paucis letisqꝫ deus vult pandere munus
Hec ait: et pueros quos gaudēs cura parētū Lu.xviij
Cum precibus letis: certatim hinc inde ferebat
Suscipit: et plaebem sectantum q̄ prohiberet
Increpat. ac tales affirmat regna mereri
Aule coelestis: sanctas his ordine palmas
Imponit redditqꝫ vlnis portare parentum

Diuitem difficile introire in regnum coelorum. Math.xix. Marci.x. Lu.xviij

Ecce sed e populo iuuenis cui rura domusqꝫ
Et gaza et rerum stabat possessio fulgens
Accedit. christumqꝫ palam submissus adorat
O bone praeceptor dic nunc que facta sequamur
Vt mihi perpetuam liceat comprendere vitam
Huic auctor vite tum talia reddit iesus.
Nunc demum queris veteri que lege tenentur

Carminū euāgelicoꝝ liber.iij.

Non hominis perimes vitam. non furta thororum
Inuades: questumue alienis noxia rebus
Mens aut dextra leget: non testis falsa loqueris
Sit genitor genitrixq; tuo sublimis honore:
Proximus et puro pro te tibi cedat amore
Ille dehinc: ista hec semper mihi perpete cura
Obseruata reor. sed ne quid forte relictum
Desit: presenti liceat me voce moneri.
Tum christus fatur. nunc si perfecta requiris
Prendere pro celsis meritis vestigia vite.
Omnia que proprio retinens solus dominatu
Distrahe et ad miseros confer securus egentes.
Tunc thesaurus erit coeli tibi conditus arce
Virtutisq; tenax vestigia nostra sequeris.
Hec adolescentis veniunt vbi dicta per aures
Deiecit vultum: tristisq; in tecta refugit.
Tum sic discipulis vite spes vnica fatur
Difficile est terris affixos diuite gaza
Auelli: coeliq; leues in regna venire
Nam citus tenuis per acus transire foramen
Deformis poterunt immania membra cameli
Quā diues valeat coelestia regna videre
Talibus attoniti comites. stupidiq; silebant
Voluentes que tanta foret sub pectore virtus
Humano: talem possit que prendere vitam.
Respicit aeterne iustorum gloria vite
Atq; ait hec homini forsan videantur acerba
Sed deus electis facilem prepandit in ethra
Possibilemq; viam virtus quā celsa capessat

Jesus promittit cẽtuplum recepturum qui oĩbus renunciat: primos fieri nouissimos. Mathei.xix. Marci.x. Luce.xviij.

Cum Petrus fidei munitus moenibus inquit
Oĩa nostra olim proiecta reliquim⁹ omes
Et tua iussa sequi: nobis spes vnica restat.
Quid nostris animis superest: dic Christe pcamur?
Talibus ad petrum verbis respondet Jesus.
Vos quicunq₃ meum mẽtis penetralib⁹ altis. Luce.xxij
Credentes seruatis iter: cum sederit alte
Progenies hominis: celso quem cinget honore
Maiestas.bis sex illic pulcherrima virtus
Constituet vobis sublimis in vertice sedes:
Juditiumq₃ hominum pariter tractare licebit.
Hic quicunq₃ sui linquet generisq₃ domusq₃
Gazas: affectusq₃ omnes pro nomine nostro:
Centuplicata dehinc capiet: vitamq₃ perennem.
Primorum meritum postremi transgredientur
Vltima preteriti capient vix premia primi.

Parabola operarioꝝ in vineam conductorum. Mathei.xx.

Sedulus vt ruris dominus cui dulcia fundũ
Pinguibus in campis late vineta coronant
Hic vbi progressos primo cum lumine solis
Conduxit Juuenum fortissima robora pactus
Vnius in lucis certa mercede laborem:
Et sua tum iussit cultu vineta poliri.
Ipse sed egrediens: vbi tertia venerat hora
Inuenit ecce alios ad opus quos ire iubebat:
Pro meritis operum promittens premia digna

Illi non aliter laeti praecepta sequuntur
Ast vbi serta dehinc lucis transfluxerat hora
Haud secus hinc alios iuuenes conducerre pergit.
Horaqꝫ nona dehinc vbi solis cursibus acta est
Tunc alios pariter conductos iussit adire
Vltima labentis restabat portio lucis
Egressos cernit iuuenes : causasqꝫ requirit
Cur pigris manibus torperent otia lenta.
Conductor reddunt ipsis ꝙ nulla dedisset
Iussa : suo dominus mox hos insistere ruri
Tunc etiam iussit : sed vespere protinus orto
Praecipit vt cuncti caperent mercedis honorem.
Equaliqꝫ omnes portarent premia nummo
Tunc manus illa virum : prima que luce laborem
Sustulerat : factisqꝫ diem tolerauerat equum
Indignans secum tali cum murmure fatur.
Iniustum est : istos similem vt nos querere nummum
Vltima quos operi sero conduxerat hora
Tum dominus ruris sedato pectore fatur
Illibata tibi mercedis portio salue
Redditur : et pacti seruantur iura fidelis
Istis de nostro liceat concedere tantum
Extima quos operis glomerauit portio ruri
Nam multos homines dignatio sacnta vocauit.
Et quis per nimiam dignum est secernere partem.

Iesus ꝑdicit discipulis passionē suam et filij Zebedei petunt ab eo. Mathei. xx. Marci x. Luce. xviij.

h Ecait : et solymos repetit comitesqꝫ seorsū
Alloquitur solymisqꝫ iterum regionibus insit

Juuenci Presbyteri

Ingredimur gnari truculentaqꝫ moenia adimus
Filius hic hominis tradetur ad vltima mortis
Scribarum procerumqꝫ ferens ludibria: membris
Affixusqꝫ cruci post tertia lumina surget.
¶ Hic tum Zebedei coniunx submissa rogabat.
Vt Christo medio coeli sublimis in arce
Foelices nati dextera laeuaqꝫ sederent.
Tum querit Christus calicem si sumere possent
Quem sibi praeceptis instaret sumere patris?
Respondent se posse simul. Tum talia Christus
Vos nostrum calicem fas est potare: sed altis
Sedibus aequali mecum considere honore
Non hoc nostra dabit cuiqꝫ pro munere virtus.
Hec paucis genitor sublimia dona reseruat.
Exin discipulos dictis pro talibus omnes
Commotos: stabili sermonis mulcet honore.
Gentibus insidis celsa ditione potestas
Imponit quoscunqꝫ velit dominetur eorum.
Exercentqꝫ trucem subiectis vrbibus iram:
Vos hic sed longe tranquillior aequora vitae
Concordi sternit mitis moderatio pace.
Magnus et obsequijs crescit super alta minister
Nec primus quisqꝫ nisi cunctis seruiat vnus
Esse potest: hominis natus sic cuncta ministrat
Obsequio solus proprio pia munera gestans.
Pro multisqꝫ animam praecioso sanguine ponit
At vos ex minimis opibus transcendere vultis
Et sic e summis lapsi comprendititis imos.

Super hoc Recube in nouissimo loco. Luce .xiiij.

S Jvos quisqꝫ vocat coene conuiuia ponens

Cornibus in summis deuitet ponere membra

Quisqꝫ sapit: veniet forsan si nobilis alter

Turpiter eximio cogetur cedere cornu

Quem tumor inflati cordis per summa locarat

Sin contentus erit mediocria prendere coene

Inferiorqꝫ dehinc si mox conuiua subibit:

Ad potiora pudens transibit strata thororum.

In die palmarum de asina et pullo eius. Mathei .xxi. Marci .xi. Luce .xix. Joan .xij.

P Roxima tū solymis cōscendit culmina montis

Ordinibus lucent que glaucicomantis oliue

Hinc lectis iussit sectantum discipulorum

Obuia castelli monstrans habitacula Christus

Inde asinam pariter foetu comitante repertam

Ducere vel si quis causam disquirere vellet

Cur sua tam subito quoqꝫ iumenta trahantur

Huic reddant: nostro nunc ijs opus esse magistro.

Discipuli celeri complent precepta paratu

Adducunt: molliqꝫ super velamine vestis

Insternunt placidum pullum: prebentqꝫ sedendum

Huic veteris quondam fluxit vox nūcia vatis. Zach .ix.

Ecce venit placidus tibi rex. quem terga sedentem

Premitis gestant asine pulliqꝫ sequentis

Tum populi stratas pretexunt vestibus omnes

Quaqꝫ iter est Christo subnixa fronde coronant

Prorupta nunc alij spoliant palmeta virore

Conclamantqꝫ omnes Dauidis origine creto

O sanna excelsis sit gloria leta tropheis.

Sic tunc ingreditur solymorum moenia Christus
Ingresso occurrit primo sub limine templi
Cruribus atq; oculis certatim debile vulgus
Quos vbi tam subito gressu visuq; vigentes
Cuncta sacerdotum cognouit factio mirans
Et pueros templi complentes tecta canore
O sanna egregia Dauidis stirpe creato.
Tunc precontantur cuncti que causa canoris
Impubem tantam tollat per gaudia plebem.
Christus ad hec: legis sancte vos scripta tenere
Creditis: infantum que dicit ab ore venire
Lactentum: et linguis iusti consurgere laudem.

De ficu que arida facta est Mat. xxi. Marci.xi. Luce.xix.

h Ec ait: ingratam linquens cum ciuib9 vrbe
Bethaniaq; petit: rediensq; in margine cernit
Stare tendentem diffusa vmbracula ficum
Illic forte cibi pertentans corda voluntas
Arboris attrectat ramos: sed nulla facultas
Pomorum sterilis frondis concreuerat vmbre
Olli Christus ait: non sit tibi fructibus vnq;
Copia promendis: tum protinus aruit arbos
Discipuli celerem mirantur in arbore mortem.
Sed Christus stupidis assistens talia fatur.
Nunc ligni istius nostro stupuistis honore
Desisse ad vires terrenos ducere succos
Sed veris verbis iterumq; iterumq; monebo
Namq; fides si certa animi consistet in arce
Nec dubijs nutans vicijs tremebunda iacebit:

Mirantem discipulorum turbam christus increpat / maiora si fidem haberent facere posse firmat

Matheus respondens iesus ait eis amen dico vobis si habueritis fidem et non hesitaueritis non solum de ficulnea facietis sed et si monti huic dixeritis tolle et iacta te in mare fiet

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-167645-p0092-3

Arboris istius vobis substantia cedet Luce.xvij.
Nec tantum istius sed montis celsa reuelli
Credentum verbis poterunt: vndisq; profundis
Cum syluis pariter saxisq; ferisq; recondi.
Et quecunq; fides robusto pectore poscet
Credentum: semper digna virtute tenebit.

Jesus interrogatus in qua ptāte faceret: ipse interrogat de Joannis baptismate. Math. xxi. Marci.xi. Luce.xx.

h Ec vbi dicta dedit: templi se moenib⁹ infert
Confestim proceres populi miracula rerum
Mirantes rogitant: qua virtute efficis ista?
Illis Christus ait. Querentibus omnia vobis
Dicere iam facile est: si nobis vestra vicissim
Percontata prius paucis sententia soluat.
Nuper Joannis puro qui gurgite lauit
Sordentes populi maculas; diuina potestas
An ne hominis potius vobis fallatia visa est?
Hec ait ancipiti verborum pondere claudens
Captantum procerum mentem. nam magna prophetā
Plaebis Joannem veneratio suscipiebat
Nec poterat eius fallacem dicere vitam.
Rursus sublimem dixissent si esse prophetam
Occidisse illum traheret confessio culpam:
Se nescire igitur respondit factio fallax.
Tum Christus. non est iniustum claudere vocem:
Cum mihi claudantur procerum responsa superba.

Parabola hominis qui mittit filios in vineā et q̄ publicani ꝛ meretrices in regno dei multos sacerdotū et scribarū sunt precessuri. Math.xx.

Juuenci Presbyteri

n Am gemine prolis genitor maioris in aures
Talia dicta dedit: vitis mihi portio maior
Semiputata iacet: sed perge et robore forti
Nunc scrobibus nunc falce premens: vineta retunde
Tum iuuenis sese tam sordida vincla laboris
Nolle pati memorat: post omnia iussa parentis
Exequitur: dure clamans responsa loquele.
Post alium natum simili sermone iubebat
Ab vineta sui dependere iussa laboris
Annuit is iuuenis nec dictis facta repensat.
Dicite vter potius genitoris iussa sequatur?
Illi collaudant nati responsa prioris.
Prosequitur Christus: nunc vera aduertite dicta.
Jam magis hinc coeli sedem comprendere certum est
Corporis e vicijs: querentes sordida lucra:
Quī vestrum quemqz. vobis nam venerat ante
Justus Joannes sed non est credere vestrum.
Namqz fidem potius meretricum pectora certam
Hauserunt: sordesqz animi posuere pudendas.
At vos tantorum scelerum nil penitet vnqz

Parabola de vinitoribus qui interficiunt ad se missos. Math.xxi. Mar.xij. Luce.xx.

s Jc quidam diues: cui iugera multa nitentis
Vineti saepes circumdensata coercit.
In medio turrem praelumqz et dolia fecit. Esaie.v.
Cultoresqz dedit fructusqz locauit habendos
Impositam statuens mercedis soluere legem.
Tum longinqua petit sed fructus tempore certo
Actores famulos mittit: quis portio salua

Carminũ euangelicorũ liber .iiij.

Cultorum certa ruris mercede daretur.
Ecce Colonorum rabies hos verbere saeuo
Ast alios lapidum proterrent vndiqꝫ telis
Deniqꝫ letali prosternunt vulnere multos:
Tum dominus ruris plures incedere seruos
Praecipit et rursum mercedis pacta reposcit.
Maior at in plures audax iniuria surgit.
Vltima iam domino natum dimittere mens est
Qui sobolem partemqꝫ sue vis digna pudoris
Cultorum cordi venerandam posceret esse.
Sed contra illorum iam mens maculata cruore
Progenie extincta domini: sibi post dominium
Cedere credentes: crudeli vulnere fixum
Obtruncant: iaciuntqꝫ foras trans septa cadauer.
Post haec: iam dominus veniet poenasqꝫ reposcet
Tantorum scelerum. sed vobis tradita quondam
Fulgentis regni sedes translata feretur.
Ad placidam gentem: que possit reddere fructus.

Parabola de inuitatis qui contempnũt venire ad nuptias. Mat. xxij. Lu. xiiij. Apo. xix

v T rex qui nato thalamorum vincula nectens
Praecepit proceres conuiuia leta frequentent
Accitos famulos voti regalis honorem
Concelebrare simul; cuncti sed adire recusant
Regales thalamos regalis pocula mensae.
Post alios mittit sese largissima cuncta
Magnificasqꝫ dapes conuiuia leta parasse
Illi neglectis dapibus diuersa petebant.
Hic aedes proprias: hic ruris tecta propinqui:

Ast alius potius merces ac lucra reuisit:
Multi praeterea missos qui ad leta vocarent
Insontes famulos rapiunt et corpora ferro
In mortem cruciant: tum rex vbi comperit acta
Milibus armatis ciues cum moenibus ipsis
Subruit: effusi famulorum sanguinis vltor.
Tunc seruis fatur nunc festa iugalia coene
Praelargis dapibus quecunque instruximus: illi
Contempsere meis proceres contingere mensis.
Ite igitur propere per publica saepta viarum
Et quoscunque illic casus glomerauerit omnes
Huc letis nati thalamis adhibete vocantes.
Progressi famuli per compita cuncta viarum
Inuentos duxere simul: iam denique cuncte
Complentur mense mixta sine nomine plaebe
Hic iusti iniustique simul cubuere vocati
At rex ingressus conuiuia leta reuisit.
Hic videt indutum pollute vestis amictu
Leticie thalamis fuerat cui dissona lingua.
Isque vbi regalis sermonis pondere causas
Reddere pro vestis maculis et labe iubetur.
Oppresso tacuit non putri pectoris ore.
Et tunc conuersus famulis rex precipit illum
Connexis manibus pedibusque et corpore toto
In tenebras raptum mox precipitare profundas.
Illic stridor erit; vasti sine fine doloris
Et semper fletus. multis nam saepe vocatis
Paucorum felix hominum selectio fiet.

¶ Incipit Liber Quartus Iuuenci.

De denario Cesaris Math. xxij

Marci xij. Luce xx.

Alia dicentem: confestim factio frendens
Tentare aggredit verbis cū fraude malignis
Certum est viridicum te nunc venisse magistrum
Nec quemq; metuens domini vestigia seruas
Dic ergo an liceat nostre dissoluere genti
Caesaris vrgentis semper sub lege tributum?
Ille sed inspiciens seui penetralia cordis
Cur tentatis ait nunc me concludere verbis?
Fallacis mentis perdit fallacia fructum
Aspicite en nummum. sculptiq; numismatis aera
Caesaris expressum promptum est ibi cernere vultum
Soluite nunc illi propria sub lege tributum
Atq; deo proprium legis seruemus honorem

De muliere q̄ septē fratrib⁹ nupsit. Mathei xxij. Marci xij. Luce xx.

Hec Saducei tali cinxere latratu:
Mosen qui legum posuit praecepta iubere
Si quis coniugium properata morte relinquet
Pignoribus medijs nondum de germine cretis
Huius germano rursus sociabile vinclum
Deberi generis pereat ne portio lapsi.
Finibus in nostris septem germana fuerunt
Corpora: sed maior natu cum vincula nupte
Sumpsit: praeceleri cecidit sub acumine mortis:
Post aliusq; frater: thalami sine fructibus aeque
Concidit: et cuncti iacuere ex ordine fratres
Vtq; marite vni fletus omnes genuissent

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-167645-p0097-2

Post ipsam rapuit gelide inclementia mortis
Si venient igitur cuncti sub lumina vitae
Cuius connubijs mulier reddenda resurget:
Illis Christus ait: errori obnoxia prauo
Legibus et iussis domini mens dura resistit
Nescia virtutum et legum decolor errat.
Namq3 sequenda dehinc lete reparatio vite
Non thalamos nouit non terre gaudia vana
Sed similes leuibus genitoris iussa ministris
Constituet regni virtus sublimis in aula
Nec deus illorum dominum se ponere poscit
Qui tetram proni meruerunt sumere mortem
Sed potius vite possunt qui prendere lucem.

De primo mandato interrogat

et interrogatus interrogat de Christo cuius filius sit.
Mathei.xxij. Marci.xij.

Ecce alij rogitant: que sint firmissima legis
Ille indefessus nulli responsa negabat.
Sublimem coeli dn̄m deuotio cordis. Deutro.vi.
Diligat: est ista hec virtus firmissima legis
Consimile est isti: magno teneantur amore: Leui.xix.
Ad ius fraternum iuste penetralia mentis. Ro.xiij.
His etenim geminis dependent omnia iussis
Sed vobis cuius soboles ventura videtur. Luce.xx.
Christus quem cuncti spondent in secla prophete
Respondent illum Dauidis germine nasci
Prosequitur Christus. cur illum dicere Dauid
Diuino flatu scriptum est dn̄mq3 deumq3. Psal.c.ix.
Quod proprium patrem non equum est dicere nato.

Jesus ad discipulos dicit vt que

phariſei dicunt fiant nō que faciunt: et increpat ſcribas et phariſeos. Mathei.xxiij. Luce.xi.

Alia ſaluator: cuncti obſtupuere ſilentes.
Ille ſed accita credentum plebe profatur.
Aſpice nunc ſcribas ſublimi ſede ſuperbos
Hi quecunqȝ docent iuſtum eſt comprendere cordis
Obſequio: maculas ipſorum temnite vitae.
Abrupta imponunt humeris nam pondera veſtris
Ipſi que digito ſaltem comprendere nolunt.
Accubitu primo coene faſtuqȝ ſuperbo
Atqȝ ſalutantum vano tolluntur honore:
Et nomen ſublime volunt portare magiſtri
Sed vos noluerim praecelſi nominis arcem
Affectare: tamen eſt vobis vna magiſtri
Impoſita aeternum coeli de lege poteſtas:
Vos eadem fratrum parili coniunxit amore:
Vnus item pater eſt coeli qui in culmine regnat
In vobis ſi quis ſublimia colla leuabit
Decidet. et baratri mergetur ad vltima coeno.
Aſt humilis claram conſcendet liber in ethram.
Deflendi ſemper ſcribe et lachrymabilis cui
Ceca phariſeae cunctis fallacia plebis
Nam vobis callis clauſus. quia iure negatur
Non ſinitis quemqȝ penetrare per ardua lucis
Et cunctos trahitis ſeue ad conſortia flamme.
Vos ſimiles dicam tectis ſplendore ſepulchris
Quis facies nitida eſt: internaqȝ ſordida buſtis.
Sic vox velatur iuſte ſub imagine vitae
Atqȝ adytis mentis celantur turpia corda.

Facit apoſtrophen ad Jeruſalē.

Mathei.xxiij. Luce.xi.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-167645-p0099-6

o Solymi solymi: ferro qui saepe prophetas
Ad vestram missos vitam sine fine necastis
Quam volui vestram gentem populumqz tueri
Ales vti molli solita est sub pectore pullos
Obice pennarū circum complexa fouere:
Sed vobis semper coelestia munera sordent.
Deseritur iam nunc domus haec vastata ruinis
Nec vobis nostrum fas vltra est cernere vultum.

De templi structura cuius subuersionem p̄dicit. Math.xxiiij. Mar.xiij. Luce.xix.et.xxi.

e Greditur templo/cuius precelsa notantes
Moenia discipulos tali sermone docebat.
Nec operum vobis miracula digna videntur
Obtutu stupido: veris sed discite dictis
Qz mox cuncta solo passim disiecta iacebunt.
¶ Hec ad oliueti dicens peruenerat arcem
Discipuli solum postqz videre rogabant,
Vt sibi venturi tempus distingueret aeui:
Promissa ipsius quem poscant prendere finem
Eius vt aduentus terre consumeret orbem.
Querentum verbis respondit talia Christus.

De signis extremi iudicij. Math xxiiij. Marci.xiij. Luce.xxi.

o Bseruate dolum falso ne nomine capta
Credulitas: laqueis errantum precipitetur
Discurrent cunctis bellorum incendia terris
Sed vos praeualido consistite robore cordis
Ne mens accepto iaceat turbata tumultu.
Non etenim prima imponent mox praelia finem

Carminū euāgelicorū liber iiij.

Gentibus et gentes et regibus obuia reges
Signa ferent. nec tunc morbi corrumpere tractum
Aeris: aut pestes prosternere corpora parcent
Fissa etiam solido per inania pondere tellus
Per diuersa loci motu quassante tremiscet
Hec in primitijs tentamina parua monebunt
Tradentur multi vestrum: letoqȝ dabuntur
Proqȝ meo vobis incumbere nomine gentes
Tormentis poenisqȝ feris odijsqȝ necesse est
Liuor erit terris: erroribus omnia plena
Et falsi surgent populorum labe prophete
Hec inter: si quis protectum vulnere pectus
Ad finem seruare queat: sublimia lucis
Eternis vite sertis redimitus adibit
Regnorum coeli celebratio peruolitabit
In cunctas terre metas: gens omnis habebit
Testem lucifluo sancte sermone salutis
Et tunc finis erit currentia secula soluens
Adueniet iam tunc tristis defectio terris Danie. ix.
Que Danielis habet iussam verissima vocem
Hec dignis tantum poterit cognoscere lector
Judei longe fugiant: montesqȝ capessant
Nec quisqȝ domibus repetat sustollere secum
Que fuga consociet vestemue aut mobile quicqȝ
Deflende iam sunt vteri cum pondere matres
Et miseros fetus dulci que lacte rigabunt
Poscite iam precibus tristis ne frigore brume
Adueniat fuga vestra: aut ne tunc sabbata festa
Anceps precipiti turbet trepidacio cursu

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-167645-p0101-0

Nam cunctis venient seuissima pondera terris
Tale malum non secla prius nec postea norunt
Et ni sublimis genitor decerpere tempus
Et numerum miserans vellet breuiare dierum:
Nulla dehinc trepide superarent corpora vite
Sed propter lectos veniet miseracio iustos
Nomine valentes christi/falsiq; prophete
Exurgent terris: et monstra potencia fingent
Que forsan lectos capient miracula iustos
En predicta docent instancia secula vobis
Desertum siquis christum peragrare loquetur
Occultisq; procul penetralibus esse repositum
Longe credulitas absit vanissima vobis
Sicut enim fulgur coelum transcurrit apertum
Et cerni facile est cunctis orientis ab oris
Occiduum (dicto citius) volitare sub orbem
Sic rapido aduentu clarebunt lumina christi
Sol rutilus furuis radios abscondet in vmbris
Amittet cursum lunaris gratia lucis/
Ignicomeq; ruent stelle: coelumq; relinquent
Omnis item virtus coeli commota superni
Signa dabit: proles hominis quis vertice coeli
Clareat omnigenasq; tribus deflexio lucis
Vrgebit/quando veniet nube ignicolori
Maiestate potens hominis per sydera natus/
Tum tuba terrifico stridens clangore vocatos
Iustos quadrifico mundi glomerabit ab axe/
Preteriet nec enim presens generacio secli
Donec cuncta sequens claudat sibi debita finis:

Hec tellus coelum qȝ super soluentur in ignes
Sed mea non vnq̃ȝ soluentur ab ordine dicta:
Quis sit at ille dies nescire est omnibus equum
Ni solum rerum domino: qui sydera torquet/
Vt quondam terras vnde inuoluere furentes
Et diuersa sibi tractantes munia cunctos
Diluuij rapuit subito violencia tractu:
Sic subitas flammas voluens descendet ab ethra
Aduentus noster/nec cunctos ille sub vna
Condicione premet/nam tunc vbi iugera lata
Infindent duo depressis sub vomere sulcis
Vnus correpto tolletur corpore aratro
Ignarusqȝ alius vasto linquetur in agro/
Vno quinetiam recubantes stramine lecti
Dispar iudicium diuersa sorte subibunt
Vnus enim socium queret per strata relictus
Idcirco famuli vigilent quia nescius illis
Aduentus domini subitasqȝ descendet in horas/
Permonitum furis tempus si insistere sciret
Quisqȝ domus custos: vigilaret et obuia ferret
Arma procul/ruptas ne quis penetraret in aedes/
Sed vos intentis animis assistite semper
Namqȝ repentinus vobis: subitusqȝ recurret
Filius huc hominis/iustis sua premia seruans/
Ille fidelis erit seruus/cui credere cunctas
Edes et famulos voluit per longa profectus
Vir pater ipse domus: sapiens nimiumqȝ beatus
Quem veniens dominus seruantem iussa videbit
Illum maiori famulum cumulabit honore

Ast ille infoelix: qui obscene luxuriatus
Tardantem contemnit herum. famulosq3 fatigat
Verberibus. segnisq3 indulgens ebrietati
Luxuriosorum conuiuia concelebrabat
Adueniet dominus subito: seruūq3 furentem
Precipitem dignis poenarum cladibus abdet
Illum perpetuus fletus stridorq3 manebit.

De decem virginibꝰ Math. xxv

Conferri possunt coelestia regna puellis
Bis quinis: pars est quarum sapientior vna
Altera perstupido pars est stolidissima corde.
Occurrere illi votis sponsalibus omnes
Ornatu accinte tedarum flammicomantum
Sed sapiens pars illa sibi quo lumina flamme
Susciperet: portare simul curabat oliuum
Stultarum vero non est prudencia talis
Cumq3 moraretur sponsus: tum membra sopore
Soluuntur cunctis per compita lata viarum
Jam noctis medio clamor crebescere magnus
Exoritur: letoq3 dehinc occurrere voto
Admonuit: tedisq3 vias ornare coruscis
Surgere tunc properant et claro lumine tedas
Instruere et flāmas pingui componere oliuo
Tum stolide rogitat olei sibi cedere partem
Prudentes secum quod tum gestare videbant
Sed quoniam sapiens pauidet chorus: omnibus eque
Ne desint clare nutrimina pinguia flamme
Ex paruo equalis si detur portio cunctis
Tum pergunt stulte: liquidū vt mercentur oliuum

Carminū euāgelicorū liber iiij.

Dum pergunt lete transcurrunt omnia pompe
Et sponso tantum comitatur factio prudens
Adueniunt fatue sero post tempore segnes
Et sponsi pulsare fores et limina clausa
Nequicq̄ ingeminant precibusq̄ ingrata frequentāt
Vt liceat miseris penetrare in limina leta
Illas non comitum sponsi cognoscere quisq̄
Non sponsus voluit quare vigilate timentes
Aduentus vobis q̄ non est certior hora

Similitudo de talentis. Mathei .xxv. Luce. .xix. Marci. .xiij.

Sicut enim longas cui contigit ire profecto
In terras credens seruis tractanda talenta
Vni quinq̄ dedit: duo cepit et alter habenda
Tertius vnius curam tractare talenti
Suscepit: vires quoniam diuersa merentur
Sed maior quis est concredita portio nummi
Certatim duplis auxerunt gera lucellis:
Ille sed vnius cui credita cura talenti est
Telluri infodiens seruat sine fructibus aera
Iamq̄ aderat presens dominus: tū primus et alter
Se geminasse illi pariter cum credita monstrant:
Illos laudat herus potioraq̄ credere tante
Promittit fidei: sed tertius ille resedit:
Et domino reddit tali cum voce talentum/
Qr scirem domino memet seruire seuero
Qui meteret segetes alieno semine cretas
Extimui: argentūq̄ tuū concredere terre
Malui vti semper saluū tibi reddere possum.

Tum dominus famulo respondens: talibus infit
Si nescire meos auderes dicere mores
Nequitie tante veniam concedere possim
Hoc igitur gnarum potius prestare docebat
Ut fructum nobis tractata pecunia ferret/
Quapropter segni tollatur portio nostra
prudentiqʒ dehinc detur possessio maior
Quem cumulasse duplis lucris mea quinqʒ talenta
Inueni: namqʒ est certum potiora mereri
Cui res vberior cumulate sortis abundat
At cui parua subest segni substancia corde
Id minimum penitus iuste tolletur ab illo
Et nequam seruus tenebras demersus ad imas
Perpetuos fletus pene stridore frequenter/

De. ouibus. A. dextris. et. hedis. a sinistris. .Math. .xxv.

e n hominis natus veniet: patrisqʒ ministris
Stipatus: celso iudex in sede sedebit:
Tunc gentes cuncte diuersis partibus orbis
Conuenient: iustosqʒ dehinc de labe malorum
Secernet: dextraqʒ libens in parte locabit/
At prauos leua despectos parte relinquet/
Ut pastor pecoris discernit pascua mixti:
Lanigeris dexter permittens mollia partis:
At leuos hirtis dumos tondere capellis
Sed rex ad dextros: conuersus talia dicet/
Hunc veniant sancti iamdudum: debita sumant
Dona patris: mundo que sunt equeua nitenti/
Et iustis primo promissa parantur ab ortu/

Namq; fame fessum quondam me grata refecit
Hec plaebes/potumq; sitim mihi saepe remouit
Hospitioq; domus patuit mihi saepe vocato/
Et nudus vestis blandissima tegmina sumpsi.
Carceris in poenis horum solacia coepi:
Tum domino tali respondent voce beati:
Non meminit nostrum quisq̄z te visere nudum
Nec famis oppressum dura ditione notauit/
Carceris aut poenis meminit vidisse reuinctum:
Respondens illis dicit tum talia iudex
Fratribus ista meis: humiles miserando labores
Qui fecit: certū est dulcem mihi ponere fructum:
At vos iniusti: iustis succedite flammis
Et poenis semper mentem torrere malignam.
Quas pater horrendus baratri per stagna profundi
Demonis horrendi socijs ipsiq; parauit
Namq; sitim passo quondam mihi pocula nulla
Nec famis in poena parui mihi frangmina panis
Aut peregrina mihi tecti vestis ve parumper
Tegmina: de magnis gracili pro parte dabantur.
Carceris haud septo claustris morbis ve iacenti
Vnq̄z visenti solatia vestra fuerunt.
His damnata dehinc respondet factio verbis.
Haud vnq̄z nostrum meminit: te visere quisq̄z
Aut sitis aut seue famis aegrum agitare laborem
Hospita vel fessis errare per oppida rebus
Carceris aut mersum poenis morbo ve grauatum:
Vt tibi solicito fieret miseracio iusta.
His rerum dominus dicet. cum vestra superbo

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-167645-p0107-3

Angustis rebus feritas sub corde tumebat:
Calcauitq; humiles minimos: me spreuit in illis
Hec ibi dicta dabit meritis sua premia reddet.
Eternum miseri poena fodientur iniqui:
Eternumq; salus iustis concessa manebit

De suscitatione lazari ioan. xi.

Talia dum loquitur scissos lacerata capillos
Pro fratris morbo iustis soror anxia curis
Hortatur iuuenem rapido percurrere gressu
Casibus vt tantis christus seruaret amicum
Nam fuerat mulier meritis accepta benignis/
Obsequio cuius fratremq; domumq; merentem
Complexus pleno christus retinebat amore/
Nuncius adueniens narrat sub agone iacere
Dilectum christo iuuenem: per tristia morbi
Et leti et vite confinia summa tenere/
Lazarus hic habuit nomen: sed christus amaris
Perculsus verbis: non est si creditis inquid
Ad letum ducens ista hec violentia morbi
Sed deus vt digno iustis celebretur honore
Et soboles hominis sancta virtute nitescat/
Tunc ad discipulus dormit iam Lazarus inquit
Sed charum iuuenem faciam consurgere rursus/
Hec ait: et christo cuncti preeunte sequuntur:
Reddunt discipuli/ somno succedere plena
Et remeare salus poterit: nec mente sequuntur
Qđ mortem somni dixit sub nomine christus
Errorem quorum tali sermone remouit:
Lazarus in letum cecidit: sed gaudia menti

Carminū euāgelicorū liber iiij.

Hinc veniunt vestramqꝫ fidem mihi fortius armant
Cernitis absentem longe quoqꝫ cuncta videre
Sed properemus ait: Didymus tunc talia fatur
Pergamus pariterqꝫ omnes procumbere leto
Cogamur: totiens quod gens iudea minatur
Hec ait: et cuncti christo preeunte sequuntur/
Iamqꝫ aderat christus fuerat sed forte sepulto
Quarta dies: mersasqꝫ atris de morte tenebris
Germanas: luctus lachrymosaqꝫ tecta tenebant
Conuenere illuc solacia debita dantes
Iudeae gentis proceres chariqꝫ propinqui
Sed Martha audito christum venisse: cucurrit
Obuia deseruitqꝫ domum mestamqꝫ sororem
Et procul o vtinam presens hic christe fuisses
Clamitat haud morti frater cessisset acerbe
Nam quicquid poscis certum est tibi posse venire
Quam dominus tali solatur voce gementem
Robustam mentem mulier virtute resume
Lazarus hec vite rediuiua in lumina surget.
Et mulier certe surgent in munera vite
Mortalis cuncti veniet quum terminus orbi
Christus item sancto depromit pectore vocem
En ego sum clare vobis reparacio vite
In me qui credit mortem deponere sumptam
Et vitam poterit iugi comprendere seclo/
At quicumqꝫ fidem viuo sub pectore sumet
Horrida non vnq̄ꝫ continget limina mortis/
Ista hec si credis puro de pectore Martha?
Illa dehinc: hec vna fides mea corda tenebat

Sublimis veneranda dei qz venerit in te
Coelestis soboles celso sub nomine christi/
Hec ait et Mariam cursu monitura sororem
Interiora petit: sanctum venisse magistrum:
Et pariter luctu oppressam: vocitare sororem
Admonuit tacito designans omnia nutu:
Prosilit illa foras: audito nomine christi
Prosequiturqz simul solymorum turba gementem
Credentum tumulo fletus inferre sorores/
Illa salutiferum postqz conspexit iesum
Procidit ante pedes; rupitqz hanc pectore vocem:
Si mihi germanum potuisses visere viuum
Lazarus haud poterat dure succumbere morti/
Fletibus his christus socians de corde dolorem
Inquirit tumuli sedem quo condita nuper
Membra forent: anime volucris spoliata colore/
Haut mora demonstrant flenti mestoqz sepulchrum
Rupe sub excisa lapidis quod pondere clausum
Vt vidit sanctus: multo mox vecte moueri
Precipit: at Marthe talis vox verberat aures
Quattuor en luces totidemqz ex ordine noctes
Pretereunt quo membra solo composta quiescunt
Crediderim corpus motu fugiente caloris
Fetorem miserum liquefactis reddere membris:
His dictis contra depromit talia christus
Jam totiens dictum est: magnis consistere rebus
Credentum virtute fidem; sed gloria summi
Jam genitoris adest: fidei si robur habetis
Hec vbi dicta dedit: saxumqz immane reuulsis

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-167645-p0110-0

Carminū euāgelicorū liber iiij.

Obicibus patuit: virtus mox conscia coelum
Suspicit: et tali genitorem voce precatur
Eximias grates genitor tibi sancte fatemur
Me placidus semper venerandis auribus audis:
Sed populus presens me missum credere discat
Hec vbi dicta dedit: tumuli mox limine in ipso
Restitit aduerso complens causa saxa canore
Lazare sopitis redeuntem suscipe membris
En animam: tuqꝫ ipse foras te prome sepulchro
Nec mora: conexis manibus pedibusqꝫ repente
Procedit tumulo: vultum cui linea terit
Et totum gracilis connectit fascia corpus
Tum solui iussit: letumqꝫ ad tecta remittit
Judei postqꝫ factum venerabile cernunt
Qui tantum fuerant Mariam Martamqꝫ secuti
Pars credens sequitur sancte virtutis honorem
Ast alij repetunt vrbem: procerumqꝫ superbis
Cuncta phariseis rerum miracula narrant

¶ Finis

Credere – Augustinus – hoc est adherere Christo per charitate

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-167645-p0112-1

Passio domini nostri iesu christi

Ab Junēco Presbytero metrice cōposita secūdū euāgeliū Mathei. xxvi. Marci. xiiij. Luce. xxij. Joannis. xi.

¶ Cōciliū sacerdotū scribarū et phariseorū cōtra Christū Et de vnguento effuso super caput Christi.

Ergo ad consilium scribe: plaebisqꝫ vocatur
Jam grauior nūerꝰ: qua vatū principis alte
Pulchra Caypheae collucent atria sedis
Illic complacuit christum prosternere leto.
Sed vitare dies pasche: ne plaebe frequenti
Discordes populi raperent in bella furorem.
¶ Ille Simonis erat tectis. quē lurida lepra Jo. xij.
Virtute ipsius diffugerat: en recubanti
Accedit mulier propius frangensqꝫ alabastrum
Quo precioso inerant late frangrantia olivi
Vnguenta: ab summo perfudit vertice christum
Discipuli increpitant: fantes potuisse iuuari
De precio vnguenti miserorum corpora egentum
Has dominus prohibet voces: factumqꝫ probauit
Desinite obsequio iusto prohibere puellam
Pauperibus semper dabitur succurrere tempus/
Sed me non semper tribuetur visere vobis
Funeris ista mei multum laudanda ministrat
Officio: mundumqꝫ implebunt talia facta/

Judas precium petit. vtt radat

Jesū qui coenās de iuda traditore ad discipulos loqui Et sacramētū corporis ꝛ sanguīs instituit Petro dicit qualiter eum abnegaturꝰ est. Mat. xxvi. Marci xiiij. Luce xxij

¶ Tunc e discipulis vnus se subtrahit amens
Judas: qui ad proceres tali cum voce cucurrit/
Quod precium sperare datur si tradere vobis
Quesitūqꝫ diu possim monstrare magistrum?

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-167645-p0113-6

Argenti terdena illi mox pollicebantur
Pondera: dehinc iudas sceleri se subdidit alto.
Jamq3 dies pasche primo processerat ortu
Discipuli christo querunt vbi sumere pascha
Vellet: at ille sibi quendam sine nomine queri
Vrbe qui domini caperet mandata iubebat.
Vespere mox primo bis sex recubantibus vna. Jo. xiij
Discipulis: tali diuinat voce magister.
En vrget tempus christum quum tradere morti
E vobis vnus scelerato corde volutat.
Continuo cuncti querunt quis talibus ausis
Insano tantum cepisset corde venenum?
Ille dehinc epulis mecum nunc vescitur inquit
Sed soboles hominis quondam prescripta subibit
Supplicia ad tempus: miserabilis ille per euum
Qui iustum tradet: quanto felicior esset
Si nunq3 in terris tetigisset limina vite.
Et Judas grauiter cum conscia pectora pressus:
Nunquid ait iudam talis suspitio tangit?
Respondit dominus te talia dicere cerno.
Hec vbi dicta dedit: palmis sibi frangere panem
Diuisumq3 dehinc tradit: sanctumq3 precatus
Discipulos docuit proprium se tradere corpus.
Hinc calicem sumit dominus: vinoq3 repletum
Sanctificat magnis verbis; potumq3 ministrat
Edocuitq3 suum se diuisisse cruorem.
Atq3 ait/hic sanguis populi delicta remittet:
Hunc potate meum: nam (veris credite dictis)
Posthac non vnq3 vitis gustabo liquorem.

Donec regno patris melioris munere vite:

In noua me rursus concedent surgere vina.

¶ Ex in cantato sanctis cōcentibus hymno. Jo. xviij.

Montis oliueti conscendunt culmina cuncti

¶ Talia dum christus depromit pectore verba

Omnes presentis noctis vos tempore longe

Disperget misere deserto principe terror:

Sic etenī scriptū est: pastoris casibus oēs. Zacha. xiij

In diuersa fugam capient per rura bidentes

Hinc cum vita nouos coeli mihi reddet honores

Preueniam: vestrosqꝫ choros genitalibus aruis

Grata galileae volitans per rura docebo

¶ Respondit petrus (cunctos sic credere fas est)

Cū tua labentes possunt praecepta negare

Sed mea non vnqꝫ mutabit pectora casus.

Ille dehinc. nox hec que lucida sydera terris

Inducet: lucemqꝫ premens nunc incubat vndis

Audiet: vt tetris pauidus mendacia verbis

Dices: et christum fortissime Petre negabis

Et prius altilibus resonent qꝫ tecta domorum

At Petrus: duram mortem mihi sumere malim

Vox oblita suum qꝫ deneget ista magistrum.

Has vires cordis perstant promittere cuncti.

Jesus secedit ī villā gethsemani.

et in horto orat patrem . Mathei. xxvi. Marci. xiiij Luce. xxij. Joannis. xviij.

¶ Nominis hebrei sunt gethsemaneida rura

Illo progreditur vite lucisqꝫ reperto:

Quem mox discipuli iuda fugiente sequuntur:

Atqꝫ illic reliquos iussit residere ministros

Ille sed assumpto longe procedere Petro
Zebedeiqꝫ simul natis: per devia tendit
Tunc angore graui moestus: sic voce profatur
Tristia nunc voluens animus: mihi pectora turbat
Morte tenus/ sed nunc vos segnem excludite somnum
Sollicitamqꝫ simul vigilando ducite noctem
Hec ait: et paulum procedens corpore terram
Deprimit et tali proiectus voce precatur
Si fas est genitor calicis me transeat huius
Incumbens valido nobis violencia tractu
Sed tua iam veniat potius q̄ꝫ nostra voluntas
Que tibi decreta est tantis sententia rebus/

Judas iesū osculo tradit Math.

xxvi. Mar. xiiij. Lu. xxij. Joan. xviij.

¶ Tunc ad discipulos repetat: sed somn⁹ anhelus
Prostratis terre membris dissoluerat omnes
Tunc ait ad petrum. non est tibi ponere virtus
Vnam peruigilem tantis sub casibus horam ?
Sed vigilate precor ne vos tentatio raptos
Horrida precipitet seue per lubrica mortis
Spiritus iste viget sed corpus debile labat
Secessit rursus secreti montis in arcem
Orabatqꝫ patrem: rerum mitissime rector
Hunc quoniam calicem non est transire facultas
Jam tua preueniat nostra de sorte voluntas.
Rursus discipulos somni sub pondere pressos
Inuenit: et rursus per idem genitore precato
Alloquitur fesso neruos languore quietis:
Jam dormire licet: sociosqꝫ reuisere vestros:

Carmen de passione dominica

Nam venit ille meum qui tradet ad omnia corpus
Que maculata meis imponet facto membris
Cum dicto: iudas numero stipante caterne
Aduenit: procerum iussu populiqꝫ ferocis:
Pars strictis gladijs: pars fidens pondere claue
Signa sequebatur inde promissa furentis.
Dulcia nam christi tacturum se oscula pactus
Quo facile ignotum caperet miserabile vulgus
Hic vbi dixisset simulata voce salutem
Attigit et labijs iusti miserabilis ora
Continuo christus: totum complere licebit
Huc venisse tuo quecumqꝫ est causa paratu.
Iniecere manum turbe: christumqꝫ prehendunt

Petrus auriculam seruo abscidit

Math. xxvi. Lu. xxij. Joannis. xviij.

¶ Tunc e discipulis vnus fulgente machera
Occurrit vatis famulo: et sublatus in iram
Tempore ei cesam rapuit: vi vulneris aurem
Olli christus ait: gladium tu ponito noster
Nã quicũqꝫ ferox cõfidit vindice ferro. Ge. ix. ꝛ Apo. xiij
Hunc iusti similis ferri vindicta manebit.
An ego non possim coelestia castra vocare
Et patris innumeras in prelia ducere turmas?
Sed scriptura meis complenda est debita rebus.
Vos autem stricto quid me comprendere ferro
Fustibus et gladijs concurritis? En ego vobis
Occurram: templi medio qui semper in arce
Vobiscum residens docui: nec talia quisquam
Insonuit: rantis circum latratibus audax
Discipuli passim Christo fugere relicto

In domo cayphe condēnat blas
phemat et percutit. Math. xxvi. Marci. xiiij. Joh. xviij

Iamq3 Cayphan astiterat saluator in aula
Conuenere omnes scribe proceresq3 vocati
At Petrus longe seruans vestigia solus
Occulte moestus sedit cum plaebe ministra.
Extremum operiens tanto sub turbine finem
Ecce sacerdotes falsos conquirere testes
Incumbunt: factasq3 volunt contexere causas
Quis mortem insonti possent imponere christo.
Sed nullus tanto visus satis esse furori
Vltimo prosiliunt testes qui dicere christum
Audissent templum q̄ solus vertere possit
Et versum ternis iterum instaurare diebus
Ipse sacerdotum princeps vrgere tacentem
Insistit: feruens furijs: ac talia fatur.
Cur nihil ad tantas nunc respondere querelas
Conuictus veris procerum sub testibus audes?
Adiurabo tamen summi per regna tonantis
Vt fateare palam si fas te credere christum:
Ille dehinc tali compellat voce superbum
Ista hec sola tibi procedunt pectore verba
Vera tamen vobis veniet visenda per auras
Maiestas: hominis proles virtutis ad alte
Cum sedeat dextram per nubes ignicolores
Talibus auditis scindit de pectore vestem
Insultat furijs: et ceco corde sacerdos
Atq3 ait: audistis pugnantia feda profani
Verba deo: polluta magis consurgat in iras

Carmen de passiõe dñica

Relligio: et vestram cuncti iam pandite mentem
Conclamant omnes mortiqȝ addicere certant:
Tūc sanctā christi faciē sputa improba cōplēt. Esa. l
Et palme in malis colaphiqȝ in vertice crebri
Insultant verbisqȝ omnes illudere certant.
Christe prophetabis cuius te palma cecidit:

Petrus ter christū abnegat mat. xxvi. Mar. xiiij. Lu. xxij. Joannis. xviij.

¶ At Petrum mulier tristem q̄ viderat intus
Tunc eciam iuuenis fueras comes additus inquit:
Isti: quem ludens procerum sententia damnat?
Ille negat: tectisqȝ foras se promere tentat.
Ecce sed egressum primo sub limine cernens
Altera consimili prodebat voce ministris.
Rursus ait: iurans illum se nosse negabat
Tunc percontatum multi accessere sequentes
Exqȝ sono vocis sese cognoscere dicunt:
Cuncta galileam streperent q̄ verba loquelam.
Et Petrus iurans deuotis omnia verbis
Nescire affirmat: quisquis foret ille negando
Hanc vocem: plausum quatiens sub culmine tecti
Ales prosequitur cantu: mentemqȝ Symonis
Circumstant tristem verbis presagia christi
Egressusqȝ dehinc ploratus fudit amaros.

Vinctus ad pilatum ducit̄ coram illo accusatur a quo interrogatur de rege iudeorū. Judei petunt Barabam dimitti: et christum crucifigi postulāt Mat. xxvij. Mar. xv. Lu. xxiij. Joannis. xviij.

¶ Sydera iam luci concedunt et rapidus sol
Progreditur radijs terras crepitantibus implens
Jamqȝ e concilio christum post terga reuinctum

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-167645-p0119-3

Presidis ad gremium magno clamore trahebant
Interea celsum dominus stans ante tribunal
Talia Pilati verbis excepit Jesus.
Talibus exceptum Pilatus vocibus vrget
Tu rex iudeae gentis (quod dicitur) astas?
Respondit christus vestris hec audio verbis.
Exin terribilis iusti accusacio surgens
Infremit et sanctum mendax facundia pressat.
Respondere nihil trucibus dignatur Jesus.
Pilatus querit que tum sit causa tacendi?
Ille magis perstans miranda silencia seruat
Solenni sed forte die concedere leges
Vnum damnati capitis de more iubebant.
Et fuit in vinculis famoso nomine latro
Quem christo infensus: populus dimittere vite
Ardebat: trucibus somno sed territa visis
Pilati coniunx iusti discedere poena
Mandatis praecibusque virum suspensa rogabat.
Tum iudex iterum procerum disquirere mentem
Temptat: et instanti cuperent quem soluere poena
Plaebis ad arbitrium mittit de lege requiri.
At proceres populum fusa ambitione rogabant
Latronem legi peterent: christumque necarent.
Ast postquam procerum incendit sententia vulgus
Latronisque petit potius sibi cedere vitam
Consuluit preses populum: quid vellet Jesu.
Plaebs incensa malo seuos miscere tumultus
Et crucis ad poenas iterumque iterumque petebat.
Qui regis nomen cuperet. qui caesaris hostem

Confessus: sese proprio damnauerat ore.
Deniqꝫ vi victus detestatusqꝫ cruentum
Officium increpitans se liberã sanguine ab huius
Corda tenere sibi coramqꝫ a crimine palmas
Abluit vt genti tantum macula illa maneret
Hoc magis inclamant: nos nos cruo: iste sequatur
Et genus in nostrum scelus hoc et culpa redundet
Pilatus donat plaebi legiqꝫ Barabam:
Et crucis ad poenam vinctum concedit Jesum.

Judas penitẽtia ductus nũmos

retulit: ꝛ laqueo se suspẽdit ꝛ de agro figuli. Math. xxvij

P Roditor at Judas postq̃ꝫ se talia cernit
Accepto sceleris precio generasse furentem
Infoelix aegris damnans sua gesta querelis
Argentum et culpans sacram proiecit in aedem
Ero:susqꝫ suas laqueo sibi sumere poenas:
Informem rapuit ficus de vertice mortem:
Inde sacerdotes (pretium q̃ sanguinis esset)
Illicitum fantes adytis iam condere templi
Quod dare tum licitum: dum sanguinis distraheretur
Credebant: agrum mercati nomine vero
Sanguinis: horrendo signant scelera impia facto
Hec quondã cooperta canẽs vox vera pphete. Zacha. xi
Euentum rerum patefecit in ordine secli
Argenti triginta minas posuere prophani
Hoc pretium preciosi corporis instituentes
Quod mox ad figuli rursus transfertur agellum.

A militibus deridetur chlamyde

coccinea indutus et spinis coronat⁹. Math. xxvij. Marci xv. Luce xxiij. Joannis xix.

t Raditus est trucibus iustus: scelerisque mistris
Militibus scelerata opprobria corporis prebet
Purpureamque illi tunicam chlamydemque rubentem
Induerunt. spinisque caput cinxere cruentis
Inque vicem sceptrique: dextram comitatur arundo:
Tunc genibus nixi: regem dominumue salutant
Iudeae gentis: faciem lauare saliuis
Vertice et in sancto plagis lusere nefandis.

A Pilato iudicatus ad crucifigendum ducitur.

Symon Cyreneus angariatur vt crucem tollat. felle et aceto potatur: crucifigitur in medio duorum latronum. super vestem sortem mittunt: titulus cruci affigitur: blasphematur: sol obscuratur: et terremotus factus est de domini clamore et morte: et alijs que contingebant in morte eius. Math. xxvij. Marci xv. Luce xxiij. Joannis xxiij.

h Ecce vbi transegit miles ludibria demens
Indutum proprie ducebant tegmine vestis
Et crucis ad poenam sanctum iustumque trahebant
Ecce sed egressi quendam cepere Symonem
Cyrina genitum: et lignum deferre iubebant:
Quo dominum lucis duris suffigere clauis
Instans vrgebat secli immutabilis ordo.
At postquam ventum est: vbi turis Golgotha nomen:
Permixtum felli vinum dant pocula Christo
Ille sed in summo gustu tractatam recusat
Vt satis antiquis fieret per talia dictis
Nec tamen immanis plaebis furor omnia possit.
Iamque cruci affixum pendebat in arbore corpus
Intactamque dedit tunicam sub sorte per omnes
Militis vnius seruans possessio textum.

Carmen de passione dominica

Et scriptum cause titulum meritiqz locarunt
Q, rex iudeae gentis plaebisqz fuisset.
¶ Accidit vt poene pariter consortia ferrent
Latrones hinc inde duo sed ceca furentis
Insultat plaebis fixo vesania Christo.
Hic est qui templum poterat dissoluere solus
Hic est qui terno lucis reparare meatu.
Sed nunc descendat proles veneranda tonantis:
Et crucis e poena corpusqz animumqz resoluat.
Haec vulgi proceres vecordis dicta sequuntur.
Atqz pharisei scribeqz et factio demens
Illudunt. motoqz caput: linguasqz loquelis
Insanis quatiunt: aeterna ad vincula poene.
Nonne alios quondam trucibus seruare solebat
Morborum vinclis: sese cur soluere vinclis
Non valet? En regem nostre quem credere gentis
Debuimus: soluat ligni de robore corpus
Tunc facto dignis valeamus credere verbis
Confidit genitore deo dimittere poena
Cur non vult propriam sobolem veneranda potestas?
Nec minus increpitant. dextra leuaqz gementes
Affixi crucibus scelerum pro sorte latrones.
¶ Jam medium cursus lucis conscenderat orbem.
Cum subito fugit ex oculis furuisqz tenebris
Induitur: trepidumqz diem sol nocte recondit
Ast vbi turbatus nonam conscenderat horam
Consternata suo redierunt lumina mundo.
¶ Et Christus magna genitorem voce vocabat
Hebree in morem lingue: sed nescia plaebes

Heliam vocitare putat: tunc concitus vnus
Cogebat spongo turpi calamoqȝ reuincto
Impressum labiis acidum potare saporem.
Caetera turba furens tali cum voce cachinnat.
Spectemus pariter coelo ne forte remissus
Helias veniat: celsa qui sede quiescit
Liberet et misero crucifixum stipite regem.
Tunc clamor domini magno conamine missus
Ethereis animam comitem commiscuit auris.
Scinduntur pariter sancti velamina templi:
Carbasaqȝ in geminas partes dirupta dehiscunt.
Et tremebunda omni concussa est pondere tellus.
Dissiliuntqȝ suo rupte de corpore cautes.
Tum veterum monimenta virum patuere repulsis
Obicibus: vıteqȝ anime per membra reuerse
Et visum passe populi: per moenia late
Errauere vrbis: sic terrent omnia mundum.
Militibus primis quatiuntur corda pauore
Dedita qui seue seruabant corpore poene
Et sobolem dixere dei: Christumqȝ fatentur.

De sepultura dñi. Math. xxvii.

Marci xv. Luce xxiii. Joannis xix.

E speculis matres miracula tanta tuentur
Omnes obsequium Christo que ferre solebāt
Iamqȝ recedenti vesper succedere soli
Coeperat: et procerum solus tum iustior audet
Corpus ad extremum munus deposcere Christi
Hic ab Arimathia nomen gestabat Ioseph:
Qui quondam verbis aures praestabat Iesu.
Pilatum tunc iste rogat sibi cedere membra:

Carmen de passione dominica

Quis nuper tulerat vitam vis horrida poene
Concessit praeses: sed corpus fulgida lino
Texta tegunt: saxique novo componitur antro.
Concludunt limen immensa volumina petre:
Et speculis servant matres et cuncta tuentur.

De custodia circa sepulchrum. Mathei xxviij.

i Amque dies rutilo complebat lumine terras
Otia qui semper prisca de lege iubebat:
Nulla sed immitis procerum furor otia servat:
Conveniunt onerantque simul sic iudicis aures:
Erroris laqueos iustissima poena resolvit
Nunc meminisse decet quoniam planus ille solebat
Vulgari semper iactans promittere placbi
E mortis sese tenebris ad lumina vite
Cum terno solis pariter remeare recursu.
Sed petimus custos miles nova funera servet:
Ne fera discipulis furandi audacia corpus
Consurgat turbetque recens insania pleabem
Et Pilatus ad hec: miles permittitur inquit
Servate vt vultis corpus tellure sepultum:
Conveniunt: saxique ingentia pondera volvunt
Et limen signis: et saxum milite servant.

In die sancto pasche de gloriosissima domini resurrectione. Mathei xxviij. Marci xvi. Luce xxiiij. Joannis xx.

s Idera iam noctis venturo cedere soli
Incipiunt: tumuli matres tum visere septum
Concurrunt. motus sed terram protinus omnem
Concutit: et coelo lapsus descendit aperto

BB iij

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-167645-p0125-3

Nuncius, et saxum tumuli de limine voluit.
Illius et facies splendet ceu fulguris ignis
Et niuis ad speciem lucet velamina vestis
Militibus terror sensum discluserat omnem:
Et iacuere simul seu fusa cadauera leto
Ille sed ad matres tali cum voce profatur.
Vestra pauor nullus quatiens nunc corda fatiget
Nam manifesta fides sanctum vos querere corpus
Quod crucis in ligno scelerata insania fixit
Surrexit Christus aeternaqꝫ lumina vite
Corpore cum sancto deuicta morte recepit.
Visere iam vobis licitum est q̄ sede sepulchri
Nulla istic iaceant: fuerant que condita membra.
¶ Dicite preterea celeri properoqꝫ recursu
Discipulis Christum remeasse in luminis oras
Inqꝫ Galileam letum precedere terram.
¶ His dictis visisqꝫ animosqꝫ perfuderat ardens
Letitia attonitis: stupido ancipitiqꝫ fauore
Deniqꝫ praecipiti celerantes gaudia cursu
Talia discipulis referunt tumulumqꝫ relinquunt
Ecce vie medio clarus se ostendit Jesus:
Et fidas matres blande saluere iubebat.
Occurrunt ille et genibus plantisqꝫ praehensis
Victorem leti pauide venerantur Jesum.
¶ Talibus ille dehinc praeceptis pectore firmat
Mentibus absistat fidei pauor omnis et ista
Fratribus hinc nostris propere mandata referte
Nostri conspectus si cura est. Ite volentes
Inqꝫ Galileam propere discurrite terram.

Custodes pecunia corrumpunt vt resurrectionẽ celent. Mathei xxviij

i Nterea tumbli custodum exterrita corda
Mittunt e numero partem que tanta referret
Judeis rerum miracula: sed manus amens
Jam semel insano penitus deuota furori
Praemia militibus certatim magna rependit.
Et famam argento redimit ꝙ limine rupto
Furtim sustulerit corpus defensa tenebris
Occulte rapiens audatia discipulorum.

Jesus in Galilea discipulis apparuit precipiens eis euangeliũ predicare. et credentes in noĩe patris et filij et spũssancti baptisare. Math. xxviij.

i Amqꝫ Galileos cõscenderat anxia montes
Mandatis Christi concurrens turba suorum
Cernitur esse suis proles veneranda tonantis
Illum procumbens sanctus chorus omnis adorat
Nec tamen in cunctis pariter fundata manebat
Pectoribus virtus: nam pars dubitabat eorum
Tunc sic discipulos clarus compellat Jesus:
In coelo et in terris genitor mihi cuncta subegit
Me pater est vobis dignatus mittere lucem
Gentibus haud aliter nunc vos ego mittere cunctis
Institui: vestrũ est cunctas mihi iungere gentes
Pergite. et ablutos homines purgantibus vndis
Nomine sub sancto patris natiqꝫ lauate:
Viuifici pariter viuant spiramine flatus
Ablutisqꝫ dehinc nostra insinuate: docentes
Praecepta: vt vitam possint agitare perennem
Nec vobis vnqꝫ nostri praesentia deerit
Donec consumens dissoluat secula finis.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-167645-p0127-4

Iuuenci Presbyteri
Conclusio libri.

Has mea mens fidei vires sanctique timoris
Coepit et in tantum lusit mihi gratia Christi
Versibus vt nostris diuine gratia legis
Ornamenta libens tulerit terrestria lingue.
Haec mihi pax Christi tribuit: pax hec mihi secli
Quam fouet indulgens terrae regnator aperte
Constantinus: adest cui gratia digna merenti.
Qui solus regum: sacri sibi nominis horret
Imponi pondus: quo iustis dignior actis
Aeternam capiat diuina in secula vitam:
Per dominum lucis Christum: qui secula regnat.

¶ Finitum in officina literaria honesti viri Vuolfgangi Monacen. Anno virginei partus supra millesimũ q̃ngentesimũ deciomoq̃nto. die aũt vicesimasexta mensis Aprilis.

Hec sequuntur mutacione vide
apud plenius ... augustinum ...

Contra ...

180276

X 2204725

86.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-167645-p0129-9

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-167645-p0130-0

Joan[ne]s Kruschman donavit suo Gaspari Messerschmidt 6
8 [illegible] 1562.

Juuencus Hispanus Presbyter immensam Euangelice legis maiestatem Heroicis versibus concludens.

Franciscus Petrarcha in Bucolicorū suorū Egloga decima que Laurea occidens inscribitur.

Tum pinea late
Sylua virens dulcesq olee : gremioq decorū
Clara fouens roseo puerum stat limine virgo/
Hec matrona fuit hortis que lecta remotis
Vimineis calathis templo aurea poma sacrauit/
Mira loquar supraq fidem sed carmina vidi
Hic hominis pariterq aquile bouis atq leonis
Hispanū nostra modulantem voce Juuencum.

Gaspar Messerschmidt meus possessor

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-167645-p0131-6